

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 20 oktober 2005
Ons kenmerk 42/5.11/2005009601
Behandeld door de heer W.P.C. Voerman (0592) 36 56 59
Onderwerp: Concept-Uitvoeringsprogramma opgroeien 2006

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij delen wij u ter kennisneming het volgende mee.

Gedeputeerde staten zijn wettelijk verplicht om jaarlijks een uitvoeringsprogramma jeugdzorg vast te stellen. Hieraan wordt voldaan met het vaststellen van het hierbij gevoegde concept-Uitvoeringsprogramma opgroeien 2006 waarvan het beleidsterrein jeugdzorg een afzonderlijk onderdeel vormt.

Het Uitvoeringsprogramma opgroeien 2006 is de uitwerking van de Contourennota cultuur, welzijn en zorg, Mensen in het middelpunt, en het Beleidskader jeugdzorg 2005-2008.

Wij hebben op 18 oktober 2005 het conceptuitvoeringsprogramma vastgesteld en stellen nu betrokkenen en belangstellenden, die al dan niet bouwstenen hebben aan-geleverd, in staat hier op te reageren. Tot 17 november 2005 krijgt men de tijd te reageren. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tijdens een hoorzitting de reactie mondeling toe te lichten.

Op basis van de ingekomen schriftelijke reacties en de eventuele mondelinge toelich-ting zullen wij het conceptuitvoeringsprogramma eventueel bijstellen.

De vaststelling van het geactualiseerde concept-Uitvoeringsprogramma opgroeien 2006 door gedeputeerde staten is gepland op 13 december 2005.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
gm/coll.

CONCEPT-
UITVOERINGSPROGRAMMA
OPGROEIEN

Inspraakversie

PROVINCIE DRENTE

CONCEPT-UITVOERINGSPROGRAMMA OPGROEIEN 2006

Inspraakversie

Oktober 2005

INHOUD

1.	INLEIDING	5
1.1.	Woord vooraf	5
1.2.	Een roerige periode voor de jeugdzorg	6
1.3.	Speerpunten	6
1.4.	Leeswijzer	6
DEEL A	JEUGDZORG	9
A.1	WERK IN UITVOERING	10
A.2.	BUREAU JEUGDZORG (HULPBEHOEFTE)	17
A.3.	ZORGPROGRAMMA'S	25
A. 4.	KWALITEIT EN CLIËNTENBELEID	35
DEEL B	DEELPROGRAMMA'S	45
B.1.	Deelprogramma gezond opgroeien	46
B.2.	OPGROEIEN MET KUNST EN CULTUUR	50
B.3.	JONGEREN EN EUROPA	56
DEEL C	FINANCIËN EN CIJFERS	58
C.1.	Financiën	58

1. INLEIDING

1.1. Woord vooraf

Eind 2004 hebben provinciale staten (PS) de Contourennota cultuur, welzijn en zorg, Mensen in het middelpunt, vastgesteld. In deze nota kiezen wij voor een inhoudelijke aanpak aan de hand van vijf programmalijnen waaronder de Programmalijn opgroeien. Het jeugdzorgbeleid maakt hiervan een belangrijk onderdeel uit, in aansluiting op het al eerder door PS vastgestelde Beleidskader jeugdzorg 2005-2008.

Om die reden stellen wij niet langer afzonderlijke Uitvoeringsprogramma's jeugdzorg op, maar Uitvoeringsprogramma's opgroeien waarin naast jeugdzorg aandacht bestaat voor jeugdbeleid in brede zin. Het betreft in hoofdlijnen de onderdelen: Preventie, Gezondheidszorg, Cultuur, Sport, Veiligheid en Europese samenwerking.

De onderdelen zijn terug te vinden in de verschillende deelprogramma's die wij onderscheiden. De belangrijkste opdracht die wij ons hierbij stellen, is om dwarsverbanden aan te brengen tussen de verschillende onderdelen. Op die manier willen wij komen tot een samenhangende aanpak van de verschillende aspecten die rond Opgroeien een rol spelen. Het gevolg hiervan moet zijn dat wij als provinciale overheid onze jeugd in Drenthe betere ontplooiingskansen kunnen bieden.

Wij zien deze samenhangende aanpak als een groeiproces dat in de opeenvolgende uitvoeringsprogramma's steeds beter tot zijn recht zal komen.

Het stramien dat wij voor de inhoud van dit uitvoeringsprogramma kiezen, komt voor een belangrijk deel overeen met het stramien dat wij voor de Uitvoeringsprogramma's jeugdzorg hebben gevolgd. Dat betekent dat wij na een overzicht van de meerjarige beleidsdoelen een terugblik geven van wat in 2004 van deze beleidsdoelen en actiepunten is gerealiseerd. Daarna geven wij de stand van zaken van dit jaar (2005) aan, waarin wij gaan op actuele ontwikkelingen en op de resultaten van de actiepunten die voor 2005 zijn opgesteld. Een en ander mondt uit in nieuwe actiepunten voor 2006. Het programma bevat ten slotte de verdeling van de voor 2006 beschikbare financiële middelen.

Wij hechten veel waarde aan de betrokkenheid van het veld bij de opstelling van dit uitvoeringsprogramma. Daarom hebben wij organisaties die een rol spelen bij opgroeien gevraagd bouwstenen bij ons in te dienen. Waar mogelijk hebben wij van de bouwstenen gebruik gemaakt. Dit zal ook gelden voor de inspraakreacties op dit uitvoeringsprogramma die wij verwachten te ontvangen.

De Wet op de jeugdzorg (WJZ) geeft aan dat provincies jaarlijks een Plan jeugdzorg moeten opstellen. Wij kiezen ervoor om ons jeugdzorgbeleid herkenbaar in dit uitvoeringsprogramma te beschrijven. Ook de financiële middelen die wij voor jeugdzorg inzetten in 2006 zijn volgens een vast stramien weergegeven.

1.2. Een roerige periode voor de jeugdzorg

De jeugdzorg staat landelijk meer dan ooit in de belangstelling. Helaas gaat veel aandacht daarbij uit naar zaken die niet goed gaan: ernstige incidenten, wachtlijsten, startproblemen bij invoering van de WJZ en dergelijke.

Wat minder in het oog springt, zijn de positieve ontwikkelingen in de jeugdzorg. Gemeenten zijn druk doende om het lokaal jeugdbeleid vorm en inhoud te geven. De noordelijke provincies experimenteren met een alternatief aanbod voor civielrechtelijk geplaatste jongeren die nu nog in een Justitiële Jeugd Inrichting (JJI) verblijven. Er komt meer geld voor gezinsvoogden en de bestrijding van wachtlijsten bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Ook in Drenthe hebben wij veel bereikt. Op 7 juli 2005 zijn met alle Drentse gemeenten overeenkomsten gesloten in het kader van het Totaalplan werk in uitvoering. Het intersectorale Voordeurprogramma van het Bureau Jeugdzorg functioneert goed en dient als landelijk voorbeeld. Het plan Doe(n) wat werkt, een alternatief voor in JJI geplaatste jongeren (ontwikkeld met Groningen en Fryslân) is een van de vijf projecten die door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is gehonoreerd. Zorgaanbieder Jeugdzorg Drenthe doet mee aan een landelijke pilot die de kostprijzen vast gaat stellen. Bovendien is het in onze provincie ontwikkelde resultaatgericht meten inmiddels een structureel onderdeel binnen alle zorgprogramma's en vindt het ook landelijk steeds meer navolging.

Wij willen het komende jaar in Drenthe ontwikkelde ideeën landelijk meer over het voetlicht brengen. Ons doel daarbij is om het jeugdzorgstelsel beter en efficiënter te laten werken, zodat de zorg voor jeugdigen en hun opvoeders zichtbaar zal verbeteren.

1.3. Speerpunten

In 2006 willen wij vooral aandacht besteden aan het jonge kind. Een brede en effectieve signalering van problemen en ontwikkelingsstoornissen bij jonge kinderen, gekoppeld aan adequate zorg, voorkomt meer ernstige problemen op latere leeftijd.

Wij kiezen daarom voor speerpunten op drie onderdelen.

- Invoering van een eenduidig risicotaxatiemodel dat standaard binnen de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) kan worden gebruikt.
- Het ontwikkelen van zorgprogramma's waarvan bewezen is dat zij effectief werken, zoals het Parent Management Training Oregon (PMTO)-model.
- Het inrichten van een medisch kinderdagcentrum in Noord- en Midden-Drenthe met 20 extra plaatsen dat uit moet groeien tot een kenniscentrum voor het jonge kind.

Een nadere beschrijving van deze actiepunten vindt u in de hoofdstukken A.1 (JGZ) en bij A.3 Zorgprogramma's.

1.4. Leeswijzer

Het voorliggende uitvoeringsprogramma bestaat uit drie delen. In deel A beschrijven wij onze voornemens op het terrein van de jeugdzorg. Wij doen dit in een apart deel, zodat wij op een herkenbare wijze de wettelijk verplichte onderdelen kunnen weergeven. In dit deel geven wij achtereenvolgens aandacht aan ons totaalplan Werk in uitvoering, het Bureau Jeugdzorg, de zorgprogramma's en kwaliteit.

In deel B beschrijven wij de Deelprogramma's gezond opgroeien, Opgroeien met kunst en Cultuur en jongeren en Europa. In de Contourennota, Mensen in het middelpunt is onder Gezond opgroeien het thema Middelengebruik opgenomen. Wij werken dit hier niet verder uit, omdat het terugdringen van middelengebruik geen provinciale kerntaak is.

Deel C gaat over de financiën. Het bevat een verantwoording van de bestede middelen jeugdzorg over 2004 en de Begroting jeugdzorg voor 2006. Verder geven wij een raming van de kosten die de uitvoering van de andere deelprogramma's met zich meebrengt, met uitzondering van de inzet van middelen voor sportstimulering en cultuur.

Opgroeien zonder (al te veel) zorgen

A.1 WERK IN UITVOERING

Beleidsdoelen 2005-2008

- 1. De provincie wil de samenwerking tussen het gemeentelijke lokale jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg die de afgelopen jaren succesvol is gebleken en bekend is geworden als het Drentse model, behouden.**

Door nieuwe landelijke wetgeving zal de taakverdeling op het snijvlak van lokaal jeugdbeleid en provinciale jeugdzorg ingrijpend veranderen. Om daarop goed te kunnen inspelen stellen wij het totaalplan Werk in uitvoering op. De hoofddoelstelling is een effectieve en cliëntvriendelijke samenwerkingsrelatie te laten ontstaan, gebaseerd op de wettelijk bepaalde kerntaken van gemeenten, provincie en andere financiers van jeugdzorg. Wij zetten tijdens de looptijd van het totaalplan extra autonome middelen in om te zorgen voor een goede aansluiting van de provinciale jeugdzorginstellingen op het lokale jeugdbeleid.

- 2. De provincie wil een blijvende inspanning doen om jeugdigen en hun ouders in een zo vroeg mogelijk stadium een zo licht mogelijk hulpaanbod te doen en dit zo dicht mogelijk in hun leefomgeving aan te bieden. Dit ondanks het gegeven dat de provinciale jeugdzorg als gevolg van de landelijke wetgeving in feite een tweedelijns voorziening is geworden.**

Wij zullen Bureau Jeugdzorg Drenthe (BJD) en de zorgaanbieder Jeugdzorg Drenthe in staat stellen om vanuit hun expertise en mogelijkheden ondersteuning te bieden aan instellingen die werkzaam zijn binnen het lokale jeugdbeleid. Verder zullen wij ze stimuleren om hun werkzaamheden zoveel mogelijk in de regio aan te bieden en uit te voeren in nauwe aansluiting en in samenhang met die lokale voorzieningen.

Terugblik 2004

Overeenkomsten

In het kader van het totaalplan Werk in uitvoering is medio 2004 de Provinciale Werkgroep Jeugd en Zorg opgericht. Hierin participeren beleidsambtenaren van gemeenten, STAMM cmo en provincie onder voorzitterschap van de provincie. Het doel van deze werkgroep is inhoud te geven aan de aansluiting tussen lokaal jeugdbeleid en provinciaal jeugdzorgbeleid in de overgangperiode 2005-2006. De kerntaken van de gemeenten en BJD op de deelterreinen Onderwijs, Jeugdgezondheidszorg, Veiligheid en jeugdhulpverlening en -welzijn vormen hiervoor de leidraad. De samenwerkingspartners in het Totaalplan werk in uitvoering (BJD, STAMM en provincie) hebben zich verenigd in het tripartiteoverleg. Doel van het overleg is te komen tot een zo optimaal mogelijke afstemming bij de uitvoering van het totaalplan. Dit gebeurde onder meer door de omschrijving van rol en aandeel van de partners en het opstellen van een actielijst 2005-2006.

In oktober 2004 is er een bijeenkomst gehouden van gemeenten, BJD, provincie en STAMM. Als basis hiervoor diende een gemeentelijke inventarisatie van de vier deelterreinen (Onderwijs, Jeugdgezondheid, Veiligheid en Jeugdwelzijn), samen met de regioplannen van BJD. De bijeenkomst resulteerde in de afspraak dat gemeenten en provincie niet-vrijblijvende afspraken (overeenkomsten) maken over de instandhouding van de ketensamenwerking in de jeugdzorg. Hierin moeten de inzet van gemeenten (taken en projecten), BJD (kerntaken en aansluitingsbudget) en de Zorgprogramma's van jeugdzorg een belangrijke plaats krijgen. Deze afspraken zouden de start moeten vormen van de tweede fase van Werk in uitvoering.

JIP's Jeugdinformatiepunten)

Zodra duidelijk werd dat de informatievoorziening aan jeugdigen en hun ouders/opvoeders een gemeentelijke taak ging worden, hebben wij ons ingespannen om de goedlopende JIP-punten over te dragen aan gemeentelijke voorzieningen. Een overgang per 1 januari 2005 bleek voor veel gemeenten niet haalbaar. Daarom is binnen het kader van ons Totaalplan werk in uitvoering gekozen voor een overgang van de JIP's uiterlijk per 1 januari 2006. Een onderzoek door de Hogeschool Windesheim en de Hanzehogeschool naar inhoud en vorm van een aanbod van jongereninformatie is einde 2005 afgerond. Gemeenten herkennen het belang van de JIP's en zien mogelijkheden om deze functie op te nemen in hun bestaande taken op het terrein van informatieverstrekking.

Onderwijs

De integrale aanpak op het gebied van onderwijs en jeugdzorg zien wij onder meer terug in de Provinciale agenda Onderwijs en Kennisinfrastructuur (OKI). In 2004 zijn diverse projecten op dit terrein opgestart. De samenwerking tussen provincie en gemeenten is zichtbaar geworden, vooral in activiteiten rond voortijdig schoolverlaten, onderwijs (voortgezet onderwijs-mbo), gemeenten (RMC-leerplicht) en lokale netwerken. Het onderwijs en (voorliggende) instellingen vervullen daarbij een belangrijke rol door deskundigheid en expertise in te zetten. Om de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg te verbeteren is in drie Drentse werkgroepen (primair onderwijs, voortgezet onderwijs en cluster drie en vier in relatie met jeugdzorg) gewerkt aan het inventariseren van knel- en aangrijpingspunten. De dagelijkse aansturing vond plaats door een projectleider van Jeugdzorg Drenthe. Begin 2005 zijn die projecten afgerond en de resultaten in de notitie Onderwijs en zorg en in een Actieplan 2005 beschreven. Deze notitie is opgenomen in het projectplan Werk in uitvoering, tweede fase.

Jeugdgezondheidszorg

In 2004 is het platform preventie van de Werkmaatschappij Ontwikkeling Jeugdzorg Drenthe (WOJD) overgegaan in het Samenwerkingsverband Preventie Jeugd Drenthe (SPJD). Er is een coördinator aangesteld die het samenwerkingsverband ondersteunt.

Deelnemers zijn Kobalt, VNN, Icare, GGD, BJD en GGZ Drenthe. De SPJD is voor ons een belangrijke partner bij de ontwikkeling en coördinatie van preventieprogramma's in het lokaal jeugdbeleid.

In diverse regio's en gemeenten is de jeugdgezondheidszorg (JGZ: Icare en GGD) in het lokaal jeugdbeleid vooral gericht op vroegsignalering. Het samenwerkingsproject Vroegsignalering Drenthe heeft de belangrijkste knelpunten in de samenwerking tussen consultatiebureaus en andere voorliggende voorzieningen en de jeugdzorg in kaart gebracht. Op basis van deze gegevens zijn verbeterpunten en actiepunten geformuleerd. Begin 2005 zijn de resultaten afgerond en in de notitie project Vroegsignalering Drenthe beschreven. Deze notitie is ook opgenomen in het projectplan Werk in uitvoering tweede fase.

Veiligheid

Op het terrein van jeugd en veiligheid bestaan verschillende samenwerkingsrelaties. In het lokale jeugdbeleid zijn gemeenten, politie, onderwijs en Bureau HALT de belangrijkste spelers. Gemeenten zijn partner bij het driehoeksoverleg met politie en Openbaar Ministerie, waar ook de "harde kern" van de probleemjeugd aan de orde komt. De Raad voor de Kinderbescherming is casusregisseur voor jeugdigen die met justitie in aanraking komen.

BJD is een partner, vooral waar het gaat om jeugdbescherming en jeugdreclassering. Ook Bureau HALT maakt nog deel uit van BJD (met uitzondering van de gemeente Emmen). In Assen is het Jongeren Opvang Team (JOT) van start gegaan waardoor aansluiting tussen het lokale netwerk en de strafrechtketen is gerealiseerd. Begin 2005 vindt de eindevaluatie plaats en kan het project ook in de andere regio's uitgevoerd worden. De regie ligt bij de gemeenten met een sterke inzet van de Drentse politie.

In 2004 is ten slotte het landelijk project Erger voorkomen gestart met als doel dat minder jongeren worden opgevangen in de JJI's. Het project is ontwikkeld in de provincies Overijssel, Groningen en Drenthe). Het Ministerie van Justitie betaalt hierin mee aan de methodiekontwikkeling.

Toegangen

In de gemeente Borger-Odoorn is het model Netwerksamenwerking van start gegaan. De ontwikkelingen in de gemeenten De Wolden, Tynaarlo en Midden-Drenthe, in het kader van het totaalplan Werk in uitvoering, zijn dit jaar succesvol afgerond. De decentrale Toegangen, als onderdeel van het lokaal jeugdbeleid, hebben daarmee een vaste vorm gekregen. Per gemeente vindt in de overgangperiode verdere verfijning plaats, eventueel met de uitvoering van projecten. De gemeentelijke taken (advies en informatie, signalering van problemen, toegang tot het hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg) worden zo binnen een lokaal netwerk uitgevoerd. Projecten als Buitenschoolse opvang (BSO+), gezinscoaching in Coevorden en Hoogeveen blijken succesvolle methodieken onder regie van de lokale partners te zijn.

Het project Gezinscoaching Drenthe (Coevorden en Hoogeveen) wordt begeleid door een extern bureau. Via een Referentiegroep Gezinscoach Drenthe, samenstelling van Drentse organisaties en instellingen, wordt als klankbord van de nodige expertise gebruikgemaakt.

Stand van zaken 2005

Tweede fase

In het eerste halfjaar van 2005 is door gemeenten, provincie, BJD, Jeugdzorg Drenthe en STAMM hard gewerkt aan de totstandkoming van de overeenkomsten lokaal jeugdbeleid en provinciaal jeugdzorgbeleid. Met de ondertekening hiervan (7 juli 2005) is de tweede fase van Werk in uitvoering van start gegaan (tot 1 januari 2007). Om de ambities van het totaalplan in twee jaar te realiseren is gekozen voor een projectmatige aanpak. Naast de provincie als opdrachtgever en regisseur zijn BJD, Jeugdzorg Drenthe en STAMM betrokken bij deze projectmatige aanpak. Onder aanvoering van een stuurgroep en een zogeheten Task Force (afstemmingsoverleg) wordt verder gewerkt aan: het ontwikkelen en instandhouden van een sluitende keten binnen de Drentse Jeugdzorg. STAMM is verantwoordelijk voor de projectleiding en ondersteuning. Het gaat dan vooral om het concretiseren van de samenwerking per gemeente op de deelterreinen Onderwijs, Jeugdgezondheidszorg, Veiligheid en jeugdhulp en Jeugdwelzijn, in relatie met jeugdzorg. Gemeentelijke of regionale projecten leveren hieraan een bijdrage.

Belangrijk is ook dat specifieke kennis en vaardigheden van de zorgprogramma's ter beschikking komen van voorliggende voorzieningen in het lokaal jeugdbeleid. De gereserveerde autonome middelen zijn in 2005 voor diverse gemeentelijke projecten ingezet, bijvoorbeeld gezinscoaching in Coevorden en Hoogeveen (zie Jeugdhulp en Jeugdwelzijn). Ook in 2006 stellen wij middelen beschikbaar voor projecten die passen binnen de eerder genoemde overeenkomsten. Het projectplan Tweede fase bevat een beschrijving van concrete resultaten en effecten (uitvoeringsplannen) die beoogd worden op de hiernavolgende vier deelterreinen.

Onderwijs

Het onderwijsveld is een complex terrein. Alleen al in het primair onderwijs bestaan zestien samenwerkingsverbanden Weer Samen Naar School (WSNS) en drie samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs. Daarnaast is het speciaal onderwijs opgedeeld in vier clusters. Niet alleen de organisatiestructuur is verschillend, maar ook de (wettelijke) uitgangspunten, regionale invullingen en samenwerking met instellingen c.q. voorzieningen is verschillend georganiseerd.

De eerder genoemde notitie Onderwijs en zorg bevat actiepunten die een heldere samenwerking tussen het totale onderwijsveld en de (jeugd)zorg voorstaan. In het uitvoeringsplan (onderdeel van het projectplan Tweede fase werk in uitvoering) is deze notitie de leidraad voor concrete acties, in samenhang met landelijke beleidsinitiatieven (bijvoorbeeld Reboundmiddelen en Operatie JONG).

De projectmatige samenwerking tussen de Daghulpcentra oudere jeugd van Jeugdzorg Drenthe en het voortgezet onderwijs is in Emmen, Assen en Hoogeveen zichtbaar aanwezig.

De actielijnen uit de provinciale agenda OKI passen bij onze regiefunctie in de jeugdzorg. Het gaat daarbij vooral om versterking van de netwerkstructuren in het voortgezet onderwijs met behulp van onder meer de specifieke kennis en vaardigheden van Jeugdzorg Drenthe.

Jeugdgezondheidszorg

In de provincie Drenthe wonen 23.560 kinderen van 0 tot 4 jaar. Daarvan bevindt 15% zich in een risicovolle opvoed- en opgroeiomgeving. Ongeveer 5% heeft baat bij vroegtijdige, effectieve en professionele interventie om escalatie van problemen te voorkomen. In het rapport proefproject Vroegsignalering Drenthe zijn de belangrijkste knelpunten en verbeterpunten rond 0-4 jaar in kaart gebracht. Deze notitie is de leidraad voor het uitvoeringsplan JGZ en het projectplan Werk in uitvoering tweede fase. Daarin wordt ook de samenhang met Samen starten en andere preventieve interventiemodules beschreven.

Icare start in de Regio Zuidoost, in samenwerking met betrokken gemeenten, de uitvoering van het project Vroegsignalering (elders in het land bekend onder de naam Samen starten). De combinatie en het invoeren van het risicotaxatie-instrument (zie hoofdstuk A.3 Zorgprogramma's) worden pas in een later stadium gerealiseerd.

In de overeenkomsten zijn gemeentelijke projecten op het terrein van jeugdgezondheidszorg beschreven. Uitvoering vindt plaats in samenspraak met de desbetreffende gemeente en de betrokken voorzieningen. De resultaten en effecten hiervan zijn beschreven in het Uitvoeringsplan jeugdgezondheidszorg.

Veiligheid

Veiligheid is een breed begrip en op veel beleidsterreinen een vaak terugkerend agendapunt. In dit deelterrein zijn vooral de aansluiting op onderwijs en welzijn en de samenwerkingafspraken met de Drentse partners van belang.

De aansluiting op het lokale netwerk (onder meer politie, Bureau HALT, BJD, leerplicht/RMC) is verder ontwikkeld. Het project JOT in de gemeente Assen, waarbij politie, jeugdzorg en Raad voor de Kinderbescherming structureel casuïstiek overleg hebben, is afgerond. Dit kan als voorbeeld dienen voor verdere samenwerking in Drenthe.

In het korpsbeleidsplan van de politie Drenthe voor 2005 is opgenomen dat er in de gemeenten Hoogeveen, Emmen, Meppel en Assen een JOT opgezet wordt. In het Uitvoeringsplan veiligheid wordt dit verder uitgewerkt in vier regionale JOT's.

Het Netwerk Veilig Drenthe heeft in november 2005 een conferentie georganiseerd waarin het JOT wordt gepresenteerd.

Jeugdhulp en jeugdwelzijn

Het overleg tussen gemeenten en provincie om in de overgangperiode heldere afspraken te maken over de kerntaken van gemeenten en BJD heeft ertoe geleid dat per gemeente een overeenkomst is afgesloten. De overeenkomst bevat afspraken over de wijze waarop zowel gemeenten als provincies hun kerntaken gaan uitvoeren.

De basis voor de verdere uitvoering en aansluiting van provinciaal jeugdzorgbeleid en lokaal jeugdbeleid wordt concreet beschreven in het uitvoeringsplan van dit deelterrein. De vijf kerntaken van gemeenten worden in de komende periode uitgewerkt. Hierbij wordt een relatie gelegd met de andere deelterreinen. Een gemeentelijke, projectmatige aanpak die aan de vastgestelde criteria voldoet, kan voor een financiële bijdrage in aanmerking komen. Uitgangspunt is dat er geen gaten vallen in het aanbod en dat gedurende de overgangperiode geen jeugdigen en ouders tevergeefs een beroep doen op een vorm van jeugdzorg of jeugdhulp.

In het kader van Werk in uitvoering is afgesproken om de deskundigheid van het Bureau Jeugdzorg daar waar nodig over te dragen aan instellingen die werken in het lokaal jeugdbeleid. In overleg met gemeenten (provinciale Werkgroep Jeugd en Zorg) heeft het Servicebureau van BJD (voorheen preventieafdeling BJD) een taak gekregen in de digitaliseren van een jeugd-informatiepunt en de kwaliteitsbewaking van het informatiemateriaal.

Het project Gezinscoaching Drenthe (Coevorden en Hoogeveen) is eind dit jaar afgerond.

Al werkend, lerend en ontwikkelend is het Drentse model gezinscoaching ontstaan. De contouren van de gemeentelijke taak, de coördinatie van zorg, worden in dit Drentse model helder beschreven, zodanig dat het overdraagbaar is naar andere gemeenten. In het voorjaar van 2006 zal de officiële afsluiting plaatsvinden.

Actiepunten 2006

Werk in uitvoering tweede fase: de uitvoeringsplannen op de vier deelterreinen zijn in 2005 beschreven en samengebracht in projectplan tweede fase. In 2006 reserveren we een substantieel bedrag uit de autonome middelen voor (gemeentelijke) projecten. Die projecten zijn onderdeel in de overeenkomsten van juli 2005 en gericht op de gemeentelijke vijf kerntaken en de vier deelterreinen.

- Uitvoering geven aan de evaluatiemomenten in december 2005 en oktober 2006. De resultaten en effecten zijn bepalend voor bijsturing en verlenging van het project Werk in uitvoering tweede fase.
- Voorjaar 2006 bijeenkomst organiseren voor Drenthe bestuurders, organisaties en instellingen die betrokken zijn bij de uitvoering van het project Werk in uitvoering tweede fase. De officiële afsluiting van het project Gezinscoaching Drenthe is hier een belangrijk onderdeel van.

- In het kader van Werk in uitvoering wordt er gevraagd en ongevraagd geadviseerd over onder meer de gemeentelijke kerntaken (invulling WMO), naar gemeenten en andere betrokken instellingen.

Uitvoeringsplan Onderwijs

- De actiepunten uit de notitie Onderwijs en zorg in het kader van de aansluiting onderwijsnetwerken en jeugdzorg, gefaseerd in uitvoering brengen.
- De projectmatige samenwerking tussen de Daghulpcentra oudere jeugd (Jeugdzorg Drenthe) en het voortgezet onderwijs/gemeenten (Centrale Opvang) versterken met de aanbevelingen en middelen uit de notitie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)¹, onder andere de zogenaamde Reboundmiddelen, samenwerking met project ZioS² (thema uit Operatie JONG) en gebruikmaken van de ondersteuning in samenhang met de Drentse ontwikkelingen en aanpak.

- De doelstellingen uit de provinciale agenda OKI en de Equalprojecten ondersteunen.

Samenwerkingspartners zijn onder andere: onderwijsveld, voorliggende voorzieningen (GGD, AMW), gemeenten, leerplicht/RMC, Jeugdzorg Drenthe. Ook landelijke ondersteuning wordt meegenomen bij de Drentse ontwikkelingen, bijvoorbeeld vanuit Operatie JONG en Equalprojecten.

Uitvoeringsplan JGZ

- Gebruikmaking van de preventieprogramma's (vooral op het gebied van signalering, preventie) van de GGD in de zorgstructuren van het onderwijs en lokale netwerken.
- Preventieactiviteiten van de SPJD-partners waarnodig inzetten.
- De actiepunten uit het rapport proefproject Vroegsignalering Drenthe, met als speerpunt het jonge kind, gefaseerd en in samenhang met betrokken partners uitvoeren. Onder meer een risicotaxatiemodel (het vinden) en de methodische aanpak vanuit Samen starten zijn belangrijke instrumenten en programma's in de vroegsignalering op lokaal niveau. Wij willen investeren in het ontwikkelen van een eenduidig te gebruiken risicotaxatie-instrument als mini-Care (zie verder hoofdstuk A.3. aandacht voor het jonge kind).
- Gebruikmaken van de successen van het Icare-project in Zuidoost-Drenthe en gezamenlijk initiatieven ontplooiën in het kader van vroegsignalering in relatie met zorgprogramma's (zie hoofdstuk A.3 Zorgprogramma's).

Samenwerkingspartners zijn: onder andere Jeugdzorg Drenthe, Icare, GGD, Drentse gemeenten, SPJD en relevante landelijke partners.

Uitvoeringsplan veiligheid

- Start maken met het opzetten (ondersteuning en begeleiding) van een regionale JOT in de gemeenten Hoogeveen, Meppel en Emmen. Het JOT in Assen onderneemt al stappen in de regionale functie, dit verder effectueren.
- Zorgdragen voor de afstemming met de deelreinen Onderwijs en Jeugdwezijn, vooral binnen de lokale netwerken.
- Gebruikmaken van de preventie activiteiten van de SPJD-partners en zorgaanbod van Jeugdzorg Drenthe.
- Het Netwerk Veilig Drenthe (onder andere politie en gemeenten) betrekken bij relevante beleidsaspecten en activiteiten op het gebied van jeugd.

¹ Plan van aanpak veiligheid in het onderwijs en de opvang van risicoleerlingen.(mei 2004)

² ZioS: zorgstructuren in en om School

Samenwerkingspartners zijn onder andere: Drentse gemeenten, politie, gemeenten, Raad voor de Kinderbescherming, Bureau HALT en onderwijsveld, SPJD, voorliggende voorzieningen.

Uitvoeringsplan Jeugdwelzijn

- Zorgdragen voor de totstandkoming en uitvoering van de aansluiting lokaal jeugdbeleid - provinciaal jeugdzorgbeleid, zoals benoemd in de overeenkomsten. De functies informatie, advies en coördinatie van zorg (resultaten pilotproject Gezinscoaching Drenthe) vragen speciale aandacht.
 - Waar nodig het deskundigheidsaanbod van BJD afstemmen op de vraag van de gemeentelijke instellingen.
 - Ondersteuning en begeleiding bieden bij de totstandkoming van een gemeentelijk project, gericht op de ontwikkeling en instandhouden van de sluitende keten.
 - Zorgdragen voor afstemming en samenhang met de preventieve activiteiten van de SPJD.
- Samenwerkingspartners zijn onder andere: AMW, gemeenten, Jeugdgezondheidszorg, BJD en SPJD.

A.2. BUREAU JEUGDZORG (HULPBEHOEFTE)

Algemene beleidsdoelen 2005-2008

1. De provincie streeft ernaar dat het BJD per 2006 zijn wettelijk vastgelegde kerntaken adequaat uitvoert.

Volgende budget is belangrijk voor BJD om de wettelijke kerntaken goed uit te kunnen voeren. Het is onze verantwoordelijkheid voor een toereikend financieel kader zorg te dragen. Wij zijn daarvoor afhankelijk van de doeluitkering die het Rijk beschikbaar stelt. Voor het functioneren van het BJD is het ook belangrijk dat medefinanciers in de intersectorale jeugdzorg als gemeenten en zorgkantoor hun bijdrage leveren.

De overgangperiode (2005 en 2006) gaat gepaard met extra kosten die verband houden met de inwerkingtreding van de WJZ. Wij hebben maatregelen genomen om deze tijdelijke kostenverhoging het hoofd te kunnen bieden.

2. De belangrijkste kerntaak van het BJD is het op een onafhankelijke wijze beoordelen of een jeugdige aanspraak kan maken op een vorm van geïndiceerde jeugdzorg.

Een jeugdige heeft recht op jeugdzorg na een zogenaamd indicatiebesluit. BJD moet zo'n indicatiebesluit op een onafhankelijke en voor de cliënt inzichtelijke wijze nemen. Wij vinden het belangrijk dat het traject van indicatiestelling intersectoraal wordt uitgevoerd. Daarvoor moeten GGZ-jeugd, jeugdbescherming, Jeugdzorg voor lichamelijk en verstandelijk gehandicapten (JLVG) en onderwijs nauw samenwerken. Wij steunen daarom de ontwikkeling van een intersectoraal Voordeurprogramma dat door BJD is opgezet.

Terugblik 2004

Splitsing multifunctionele organisatie (MFO)

Het jaar 2004 stond voor een belangrijk deel in het teken van een goede voorbereiding op de WJZ. Dat hield onder andere in dat de MFO de Stichting Jeugdzorg Drenthe zich moest splitsen in een Bureau Jeugdzorg en een instelling voor zorg op indicatie. Het was een grote uitdaging om deze ingrijpende operatie tot een goed einde te brengen, vooral omdat de MFO jarenlang tot grote tevredenheid heeft gefunctioneerd. Niettemin zijn we erin geslaagd om in goed overleg twee nieuwe organisaties neer te zetten: Bureau Jeugdzorg Drenthe en Jeugdzorg Drenthe. Voor beide organisaties ontvangen wij een afzonderlijke doeluitkering.

De splitsing in twee organisaties bracht extra kosten met zich mee. Het ging daarbij om eenmalige kosten (organisatiekosten) en structurele kosten (zoals huisvesting en overhead). Bovendien leidde de inwerkingtreding van de wet ertoe dat de rol van de provinciale jeugdzorg op lokaal niveau sterk moest worden beperkt. Voor onze provincie betekende dat een inbreuk op ons beleid, omdat wij met succes veel hadden geïnvesteerd in zorg dicht bij huis (lokale toegangen). Deze taken kwamen met de nieuwe wet op het bord van de gemeenten terecht. Deze verandering was voor ons aanleiding een overgangperiode van twee jaar in te stellen (2005 en 2006) waardoor de overheveling van taken van BJD naar lokale organisaties meer geleidelijk kon plaatsvinden. Dit bracht voor BJD tijdelijk extra kosten met zich mee.

De totale kosten voor de periode 2004 tot 2007 die het gevolg waren van invoering van de WJZ werden geraamd op € 1,2 miljoen. Het grootste deel hiervan kwam ten laste van BJD. Omdat wij al eerder aan zagen komen dat invoering van de wet voor onze provincie kostenverhogend zou werken, hebben wij tijdig hiervoor middelen gereserveerd. Met BJD hebben wij afgesproken dat wij eenmalig een bedrag van € 900.000,-- beschikbaar stellen. Het resterende tekort van € 300.000,-- komt ten laste van de begroting van BJD.

Beleidsinformatie

In 2004 hebben zich in totaal 1.700 cliënten gemeld bij de Toegangen jeugdzorg die kunnen worden gezien als voordeur van het Bureau Jeugdzorg in oprichting. Het Zorgtoewijzingsorgaan (Indicatieorgaan BJD i.o.) heeft 1.036 indicatiebesluiten afgegeven. Het betreft indicatiebesluiten voor alle plaatsende instanties in onze provincie, dat wil zeggen: ook instanties die (nog) geen deel uitmaakten van BJD en landelijk werkende voorzieningen .

De doorlooptijd tussen aanmelding en eerste indicatiebesluit bedroeg gemiddeld 51 kalenderdagen. Deze doorlooptijd is gebaseerd op de doorlooptijd tussen datum aanmelding en de datum van verzending van de indicatie

De activiteiten van het AMK richten zich op: adviezen, consulten en onderzoeken. Het totaal-aantal adviezen bedroeg 628, voor consulten was dat een aantal van 166, het aantal onderzoeken bedroeg 328. In totaal waren 1.841 jeugdigen betrokken bij deze activiteiten van het AMK. De gemiddelde doorlooptijd van melding tot aanvang onderzoek bedroeg 45 kalenderdagen. De gemiddelde doorlooptijd van melding tot beëindiging onderzoek 150 kalenderdagen. Van het totaalaantal onderzoeken zijn 244 binnen vijf dagen na de melding van start gegaan. Het aantal onderzoeken dat een doorlooptijd kende van meer dan dertien weken bedroeg 240. Uiteraard was in crisissituaties geen sprake van wachttijden (zie voor meer cijfers hoofdstuk C.2). (in hoofdstuk C.2 wordt nog een schema met cijfers opgenomen).

Stand van zaken 2005

Actiepunten 2005

2005 is het eerste jaar waarin BJD als zelfstandige organisatie onder de vlag van een nieuwe wet opereert. Hieronder laten wij de actiepunten de revue passeren die in ons vorige uitvoeringsprogramma voor BJD zijn opgenomen en wat ervan is gerealiseerd.

Uitvoering kerntaken volgens kwaliteitseisen

BJD is op de goede weg om in dit eerste overgangsjaar de organisatie zo in te richten dat de kerntaken (aanmelding, screening, indicatiestelling, casemanagement, jeugdbescherming en jeugdreclassering) voldoen aan de wettelijke eisen. Dit actiepunt komt onder meer bij het Voordeurprogramma nader aan de orde.

BJD is de spin in het web van de intersectorale jeugdzorg

BJD is de toegangspoort tot geïndiceerde zorg. Met behulp van het Voordeurprogramma willen de betrokken partijen de toegangspoort op een intersectorale manier vorm geven. Dit leidt tot een inzichtelijk en eenduidig hulpaanbod voor de cliënt met voldoende kwaliteit. De overeenkomst die partijen bindt aan het voordeurprogramma is inmiddels ondertekend.

Wij streven ernaar dat er per 2006 geen wachtlijsten zijn voor de poorten van BJD.

De wachtlijsten zijn een belangrijk aandachtspunt in de overeenkomsten Werk in uitvoering. Alle partijen geven daarbij prioriteit aan het AMK dat organisatorisch deel uitmaakt van BJD. In de overeenkomsten hebben wij daarom opgenomen dat de wachttijden voor het AMK uiterlijk per 1 januari 2006 zijn teruggebracht tot binnen de wettelijke termijnen. Dat wil zeggen: een melding wordt binnen vijf dagen in behandeling genomen. De doorlooptijd van het onderzoek mag niet langer dan dertien weken in beslag nemen.

Van het Rijk hebben wij in 2005 een eenmalige impuls van € 162.000,-- ontvangen om hieraan te kunnen voldoen. Op ons verzoek heeft BJD hiervoor een plan van aanpak opgesteld dat erop is gericht om met deze eenmalige bijdrage een structurele oplossing tot stand te brengen. Om die reden wordt het extra geld niet uitsluitend ingezet om de uitvoeringscapaciteit te vergroten. Veel aandacht gaat daarnaast uit naar het vergroten van de kwaliteit en het uitbreiden van de mogelijkheden van de teams in de drie vestigingen van het BJD. De opzet is dat deze teams in een vroeg stadium aanmeldingen van het AMK overnemen en dat het BJD zo adequaat mogelijk aansluit op het AMK-traject. Concreet houdt dit het volgende in. Het tijdelijk uitbreiden van de formatie van het AMK met 2,4 fte voor een periode van een jaar om de wachtstapel terug te brengen (€ 125.840,--). Twee medewerkers per vestiging van het BJD gaan werken op basis van "signalen van derden" (gekoppeld aan de leergroep "OSI-signalen van derden bij BJD"). Voor coaching en opleiding is een extra inzet nodig van 24 uur per week, gedurende een half jaar (€ 36.828,--). Op deze manier worden de competenties van medewerkers op het terrein van outreachend werken versterkt. Verder wordt de kwaliteit van de besluitvorming rond meldingen van kindermishandeling verbeterd door een verbinding te leggen met het landelijke project Onderzoek, risicotaxatie en besluitvorming kindermishandeling, ondersteund door het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW). Ten slotte: het AMK voert nogal wat activiteiten uit die niet tot de kerntaken behoren, zoals het deelnemen aan allerlei overlegsituaties. Het terugdringen hiervan levert naar verwachting een tijdwinst op van gemiddeld tien uur per week. Op initiatief van het Rijk ontstaat de mogelijkheid om samen met andere provincies (bijvoorbeeld in noordelijk verband) mobiele teams te formeren. Dit is een experiment om met een flexibele inzet - daar waar de nood het hoogst is - de wachtlijsten aan te kunnen aanpakken. Wij zullen in overleg met de noordelijke provincies en de Bureaus Jeugdzorg bezien of er voldoende draagvlak bestaat voor een dergelijk team.

In de overeenkomsten met gemeenten hebben wij verder opgenomen dat de wachttijden voor de toegangsfuncties van het BJD uiterlijk per 1 januari 2007 zijn teruggebracht tot ruim binnen de wettelijke termijnen. In 2005 zijn hiermee al flinke vorderingen gemaakt.

Binnen het Totaalplan werk in uitvoering zal BJD per 2005 een aantal taken moeten gaan afbouwen.

In het Programma van eisen (PVE) dat wij voor het BJD hebben opgesteld is met deze afbouw rekening gehouden. BJD werkt inmiddels aan een reorganisatie die onder andere is gebaseerd op een afbouw van taken. Dit zal ook tot uitdrukking komen in de begroting voor 2006. De afbouw van taken moet in de overgangperiode tot 1 januari 2007 zijn beslag krijgen. In de overeenkomsten Werk in uitvoering is verder duidelijk aangegeven welke taken nog wel en die niet door BJD tot 2007 worden uitgevoerd.

In het kader van een zorgvuldige afbouw hebben we een eenmalige bijdrage in Zuidwest-Drenthe geleverd (€ 50.000,--) voor 1 fte gedurende een half jaar om de hoog opgelopen wachtlijsten van het AMW te kunnen helpen oplossen. Deze wachtlijsten zijn ontstaan door het wegvallen van de Toegangen in Hogeveen en Meppel. De vier betrokken gemeenten hebben op hun beurt toegezegd een bijdrage te leveren aan structurele uitbreiding van de formatie van het AMW. Onze extra bijdrage wordt ingezet via BJD.

Bij wijze van uitzondering gaat een deel van de doeluitkering (€ 44.000,--) in 2005 nog rechtstreeks naar de gemeente Noordenveld ten behoeve van het AMW. Vanaf 2006 zal dit bedrag worden toegevoegd aan de doeluitkering van BJD, maar BJD levert wel een overeenkomstige inspanning ten behoeve van de gemeente Noordenveld.

Wij hebben uiterlijk eind 2005 overeenstemming bereikt met de medefinanciers van taken in het BJD.

Met de ondertekening van de overeenkomst ten aanzien van het Voordeurprogramma heeft BJD overeenstemming bereikt over verdergaande samenwerking met GGZ Drenthe, Mee Drenthe en Accare. Uitgangspunten van het Voordeurprogramma zijn: geen cliënten van het kastje naar de muur, snelle en deskundige toeleiding naar de juiste zorg, het traject is voor de cliënt transparant en navolgbaar, delen van problemen en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor oplossingen, gebruiken van elkaars deskundigheid en geen onnodige bureaucratie. Als bijlage is een schema toegevoegd dat aangeeft hoe het Voordeurprogramma in de praktijk werkt. Met de overheveling van GGZ-taken naar BJD dreigde aanvankelijk een financieel tekort te ontstaan. Hiervoor is onlangs op landelijk niveau voor een deel een oplossing gevonden (zie hoofdstuk 3, Zorgprogramma's).

Met gemeenten is een akkoord bereikt over taken die in de overeenkomsten zijn opgenomen (zie hoofdstuk A.1, Werk in uitvoering).

Dankzij het Voordeurprogramma krijgen wij als regisseur in de intersectorale jeugdzorg meer zicht op de cliëntstromen. Wij hebben echter nog onvoldoende mogelijkheden om deze cliënten met een indicatie voor jeugdzorg van het juiste zorgaanbod te voorzien. Wij hebben slechts financiële middelen voor het zorgaanbod voor jeugdigen met opgroei en opvoedproblematiek. Als cliëntstromen door toedoen van BJD worden verlegd van de ene naar de andere sector (GGZ-Jeugdzorg-LVG) dan zullen de middelen ook mee moeten verhuizen, volgens het principe "geld volgt indicatie". Wij zijn voorstander van een meer eenduidige financiering in de jeugdzorg, zoals ook de motie Soutendijk (ingediend in de Eerste Kamer bij de bespreking van de WJZ) dat beoogt (zie ook hoofdstuk A.3, Intersectorale samenwerking).

Het intersectorale casemanagement zorgt er voor dat de cliënt zo optimaal mogelijk meedenkt en meebeslist over het zorgtraject en dat de benodigde zorg snel en efficiënt wordt geleverd.

Het BJD heeft een projectplan Intersectoraal Casemanagement opgesteld. Dit plan geeft onder meer aan welke werkzaamheden de casemanager in relatie tot de cliënt uitvoert. Uitgangspunt is dat de casemanager de cliënt ondersteunt gedurende het gehele traject van hulpvraag verduidelijking en het opbouwen van een diagnostisch beeld, de zorgrealisatie en de zorguitvoering. Zo verheldert de casemanager samen met de cliënt de hulpvraag tot een duidelijk beeld. De casemanager stelt in dit verband doelen op en bepaalt welke middelen nodig zijn om deze doelen te realiseren. Verder zorgt de casemanager ervoor dat de uitkomsten van het verhelderingsproces worden vastgelegd in een raamhulpverleningsplan of indicatieadvies. Met het indicatiebesluit in de hand kan de cliënt, desgewenst ondersteund door de casemanager, afspraken maken met de zorgaanbieder over de realisatie van de zorg. De zorgaanbieder legt deze afspraken vast in een zorgcontract of behandelovereenkomst die door cliënt, zorgaanbieder en casemanager worden ondertekend.

Het indicatieorgaan van BJD levert hoogwaardige en transparante indicaties af. Wij zullen een systeem inzetten dat meet in hoeverre de cliënten tevreden zijn over indicatiebesluiten.

Inmiddels is in het kader van het project resultaatgericht meten (zie hoofdstuk A.4, Kwaliteit) de zogenaamde C-toets ingevoerd. De C-toets staat voor de inbreng en het oordeel van de cliënt.

BJD levert sturingsinformatie over zorgvraag en zorgbehoefte van jeugdigen.

Met BJD zijn al eerder afspraken gemaakt over het leveren per kwartaal van beleidsinformatie. Het betreft onder meer gegevens over: aantal aanmeldingen van jeugdige cliënten, aantal indicatiebesluiten, aantal zorgaanpakken naar zorgvorm, doorlooptijd tussen aanmelding en eerste indicatiebesluit, wachttijden, ambulante zorg door BJD en specifiek voor het AMK gegevens over aantal adviezen, consulten, onderzoeken en doorlooptijden. Deze gegevens gebruiken wij om ons beleid zonedig bij te stellen of om nieuwe initiatieven te nemen. Een voorbeeld hiervan is de geplande vestiging van een medisch kleuterdagverblijf (MKD) (Kenniscentrum) in Assen.

In de al eerdergenoemde overeenkomst met gemeenten hebben wij een aantal afspraken opgenomen over het leveren van gegevens. BJD draagt zorg voor de levering van registratiegegevens per gemeente over instroom en aantal hulpvragen in voorgaande jaren. BJD zet de beschikbare gegevens om in indicatieve kwantitatieve doelen per gemeente. Verder neemt BJD het initiatief tot het op gestructureerde wijze investeren in (digitale) registratie. De registratie bevat onder meer: indeling in leeftijdscategorieën, woonplaats, aard en omvang van de problematiek, trends en ontwikkelingen in de aard en omvang van de problematiek, de hulpverleningsvorm (lichte hulp of geïndiceerde zorg) en een vergelijk over meerdere jaren.

Wij voegen in 2005 € 450.000,- toe aan de doeluitkering BJD. Dit bedrag is niet bedoeld om de bezuinigingen op de jeugdbescherming te compenseren.

Het bedrag van € 450.000,- maakt deel uit van de € 900.000,- die wij eenmalig extra in het BJD investeren. De bezuinigingen op de jeugdbescherming zijn niet doorgedaan.

BJD participeert in het multidisciplinair team rondom JJI het Poortje met als doel snel alternatieve opvang binnen de reguliere jeugdzorg te vinden.

Drenthe participeert tezamen met Fryslân en Groningen in het project Doe(n) wat Werkt (zie H1.3). In dit plan wordt het hier genoemde multidisciplinaire indicatieteam waar de drie noordelijke Bureaus Jeugdzorg aan deelnemen nader uitgewerkt. Het plan is per 1 januari 2006 operationeel.

Serviceafdeling BJD

BJD heeft een serviceafdeling opgericht, bedoeld voor ondersteuning van en aansluiting op voorliggende voorzieningen binnen het lokaal jeugdbeleid. Op deze wijze verwacht BJD de taken die in het kader van het project Werk in uitvoering zijn afgesproken, goed uit te kunnen voeren (zie ook de Overeenkomsten provinciaal jeugdzorgbeleid, hoofdstuk A.1). Een belangrijke activiteit bestaat uit training, scholing, consultatie en advies. Andere activiteiten zijn: ondersteuning bij ontwikkeling van lokale netwerken en facilitaire ondersteuning. Meer inhoudelijke informatie hierover is te vinden in hoofdstuk 1, Werk in uitvoering.

Een belangrijke activiteit is ook de ontwikkeling en beheer van een preventiewebsite (www.jeugdpreventiedrenthe.nl). Structurele kosten hiervan komen voor rekening van de deelnemende organisaties. In 2005 hebben wij hiervoor een eenmalige bijdrage beschikbaar gesteld. Gezien de omvang van de aanloopkosten zijn we bereid in 2006 nogmaals een eenmalige bijdrage te leveren van € 14.263,- (uit de gereserveerde middelen voor ICT-jeugdzorg).

Kindertelefoon

De Kindertelefoon vormt een onderdeel van het Bureau Jeugdzorg. Jeugdigen uit Drenthe die de Kindertelefoon bellen, komen automatisch terecht bij de vestiging in Groningen of in Zwolle. Wij leveren een bijdrage aan de Groningse telefoon via het BJD. Maar door de toename van het aantal bellers kampt de Kindertelefoon in Groningen al enige tijd met een tekort. Noodgedwongen was de Kindertelefoon Groningen daardoor een aantal dagdelen niet bereikbaar.

In 2005 hebben zowel de provincies Groningen als Drenthe een eenmalige bijdrage geleverd via de beide Bureaus Jeugdzorg om de bereikbaarheid te vergroten. Wij hebben onze bijdrage (€ 6000,-) geleverd in afwachting van landelijke richtprijzen die naar verwachting volgend jaar worden vastgesteld. Aan de hand van deze richtprijzen zal duidelijk worden welke structurele provinciale bijdrage beschikbaar moet komen ten behoeve van de Kindertelefoon. Mogelijk dat in 2006 nog een eenmalige bijdrage is vereist. Hierover zullen wij overleg voeren met betrokken partijen. Doordat de Opvoedtelefoon per 2006 stopt, kunnen de middelen die daardoor vrijkomen, zo nodig worden toegevoegd aan de middelen voor de Kindertelefoon.

PVE

Wij hebben een PVE voor 2006 opgesteld waaraan BJD moet voldoen. De eisen die na overleg met BJD tot stand zijn gekomen, hebben betrekking op prestaties die wij van deze budgetinstelling verwachten. De punten die in het programma zijn opgenomen, zijn een vertaling van de actiepunten die wij jaarlijks op het terrein van de jeugdzorg formuleren. Een groot deel van de eisen komt dan ook terug in de actiepunten voor 2006.

Aan de hand van de jaarstukken van 2006 beoordelen wij in hoeverre het PVE is gerealiseerd. De uitkomsten hiervan zijn straks terug te vinden in ons Uitvoeringsprogramma opgroeien 2007.

Jeugdbescherming en jeugdreclassering

In 2005 zijn wij in Drenthe geconfronteerd met een sterke groei van het aantal jeugdreclasseringszaken. Deze groei past in een landelijk beeld. Van 137 zaken op peildatum 1 oktober 2004 tot 153 zaken op peildatum 1 oktober 2005. Wij hebben vanwege die groei een beroep gedaan op de zogenaamde hardheidsclausule bij het Ministerie van Justitie, omdat wij anders met een groot financieringstekort zouden zijn geconfronteerd (de betaling voor 2005 is immers gebaseerd op de peildatum in oktober 2004, T-1). Inmiddels is op landelijk niveau een compensatie toegezegd. Landelijk komt gefaseerd structureel een extra bedrag beschikbaar van € 8,6 miljoen om onder meer de autonome groei in de jeugdreclassering te kunnen betalen. Gezien de sterke groei in onze provincie zullen wij een claim leggen op een deel van deze middelen. Voor een onderbouwing hiervan verwijzen we naar Deel C van de Financiën. Wij verwachten met de inzet van een module IOG+ (zie ook hoofdstuk A.3) in het kader van het project Erger Voorkomen de grote groei van het aantal jeugdreclasseringszaken op den duur te voorkomen. Wij ondersteunen het voornemen van Justitie en VWS om alle strafrechterlijke interventies te toetsen op effectiviteit. Dit past volledig in onze wens om binnen de Drentse jeugdzorg nog uitsluitend te werken met programma's waarvan de effectiviteit is aangetoond.

De extra middelen die beschikbaar komen voor de invoering van het Deltaplan in de gezinsvoogdij (€ 12,8 miljoen) zijn nog niet over de provincies verdeeld. Wij zullen met het BJD concrete afspraken maken over de invoering zodra het financieel kader voor Drenthe bekend is. Het BJD heeft alle voorbereidingen getroffen om de invoering vlot te laten verlopen. Op prinsjesdag 2005 is ook de toezegging gedaan dat er extra middelen beschikbaar komen (een structureel bedrag dat oploopt tot € 13 miljoen in 2010) om het opdrukkend effect bij de BJD's ten gevolge van een reeks incidenten in de jeugdzorg te kunnen aanpakken. Het aantal uithuisplaatsingen in Nederland is daardoor fors toegenomen. Wij zullen hiervoor ook een claim indienen (Deel C) en deze middelen conform de opdracht inzetten. Het is natuurlijk verontrustend dat dergelijke incidenten zorgen voor een opdrukkend effect bij uithuisplaatsingen. De conclusie kan zijn dat er tot op heden kinderen niet uit huis werden geplaatst terwijl dat wel nodig was of dat er nu kinderen wel uit huis worden geplaatst terwijl dat feitelijk niet nodig is. In beide gevallen gaat er iets niet goed. Het is dus zaak om gezinsvoogden beter gereedschap in handen te geven een adequate risicotaxatie te maken voordat er tot een uithuisplaatsing wordt besloten.

Wij zullen ons daarom inspannen om het inzetten van de CARE-NL te bespoedigen. (zie hoofdstuk A.3.).

Overige ontwikkelingen

De inzet van het BJD als het gaat om diversiteitbeleid en klachtondersteuning komen in hoofdstuk A.4. nader aan de orde. Veel van deze actiepunten zijn opgenomen in het programma van eisen (pve).

Actiepunten 2006

- Per 1 januari 2006 zijn de wachttijden voor het AMK beperkt tot de daarvoor geldende wettelijke termijnen. Het AMK is zo ingericht dat deze beperking van de wachttijden structureel van karakter is.
- Per 1 januari 2007 zijn de wachttijden voor de voordeur van BJD teruggebracht tot de daarvoor geldende wettelijke termijnen.
- BJD levert een bijdrage aan de 2^e fase van Werk in uitvoering, in het bijzonder voor het deel-terrein Veiligheid, in relatie met onderwijs en welzijn.
- BJD geeft vanuit de Serviceafdeling met een basispakket voor deskundigheidsbevordering uitvoering aan de ondersteuning van lokale netwerken. Op verzoek levert BJD maatwerk. Hiervoor zijn voor de afnemers kosten verschuldigd voorzover het gaat om de uitvoering van niet-wettelijke taken.
- BJD participeert in het kader van het urgentieplan van het ministerie van Justitie in het multidisciplinair team rondom de JJI het Poortje met als doel snel alternatieve opvang binnen de reguliere jeugdzorg te vinden.
- BJD voert samen met de partners het Voordeurprogramma uit waardoor er voor cliënten slechts één toegang tot geïndiceerde zorg bestaat. De partners in het Voordeurprogramma streven ernaar het aantal rechtstreekse verwijzingen door de huisarts naar de GGZ om te buigen.
- Wij gaan ervan uit dat BJD binnen de kaders van de huidige doeluitkering ca. 4.000 indicatiebesluiten zal nemen, zoals in het programma van eisen (pve) is opgenomen
- Het BJD levert naast de verplichte gegevens voor de Planning & Control cyclus (P&C) halfjaarlijks een betrouwbare en onderbouwde raming inzake de te verwachten zorgvraag voor de komende periode van 12 maanden in de verschillende sectoren van jeugdzorg (pve).
- De afdeling Jeugdbescherming participeert in landelijke projecten als Jeugd terecht en Beter beschermd (pve).
- De middelen vanuit het aansluitingsbudget (10%) worden ingezet binnen het totaalplan Werk in uitvoering waarin de overdracht van taken en deskundigheid vanuit het BJD naar lokale instellingen wordt geregeld. De middelen voor het aansluitingsbudget zijn van tijdelijke aard en maken onderdeel uit van het budget van BJD (pve).
- BJD biedt haar producten op het terrein van preventie aan in samenhang met andere zorgaanbieders. Afstemming vindt plaats in het SPJD (pve).
- Op het gebied van cliëntenbeleid werkt BJD samen met het RPCP en cliëntenorganisaties om het cliëntenbeleid meer vorm en inhoud te geven (pve).
- Het BJD neemt initiatieven om de toegankelijkheid te vergroten voor jeugdigen die niet of niet voldoende bereikt worden. Het BJD participeert in het project Diversiteitsbeleid in de jeugdzorg (pve).
- Voor 2005 hebben wij het BJD eenmalig een extra bijdrage verstrekt van € 6000,- ten behoeve van de Kindertelefoon Groningen. Eventueel is nogmaals een extra eenmalige bijdrage gewenst. Wij zullen hiertoe overleg voeren met betrokken partijen in afwachting van financiering conform landelijke richtlijnen.

- Wij stellen eenmalig een bedrag beschikbaar van € 14.263,-- voor aanloopkosten van de website jeugdpreventie
- Wij dienen een claim in bij de rijksoverheid om de groei in de jeugdreclassering te kunnen financieren. Landelijk zijn hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld.
- Wij dienen een claim in bij de rijksoverheid om het opdrukkend effect als gevolg van het groeiend aantal uithuisplaatsingen te kunnen financieren. Ook hiervoor zijn landelijk extra middelen beschikbaar gesteld.

A.3. ZORGPROGRAMMA'S

Algemene beleidsdoelen 2005-2008

- 1. Bij inwerkingtreding van de Wet op de jeugdzorg wordt de provincie er verantwoordelijk voor dat jeugdigen hun vastgestelde aanspraak op jeugdzorg ten uitvoer kunnen brengen.
Wij richten daartoe, door middel van onze zorgaanbieder(s), een gevarieerd, kwalitatief goed, efficiënt en natuurlijk toereikend aanbod van zorgprogramma's in.**
- 2. Wij streven naar kortdurende en efficiënte programma's die zo dicht mogelijk in de woon- en leefomgeving van de jeugdige en de ouders worden aangeboden. Tevens moeten de zorgprogramma's hun kennis en vaardigheden inzetten om het lokale jeugdbeleid te ondersteunen.**
- 3. Wij willen uiterlijk per 2007 in nauw overleg met de zorgaanbieder een op landelijk model geschoeid systeem van kostprijs financiering (pxq) introduceren, dat een nog meer flexibele inzet van zorgprogramma's mogelijk maakt.**
- 4. Wij streven ernaar om het brede zorgaanbod in de intersectorale jeugdzorg (mogelijkheden/capaciteit/bezetting/wachtlijsten) actueel inzichtelijk te maken. Uiteindelijk kan het aanbod onder meer via de website www.jeugdzorgnet.nl inzichtelijk zijn.**

Terugblik 2004

Flexibel en toereikend zorgaanbod

Het jaar 2004 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van de voorbereiding op de nieuwe wet en de splitsing van Jeugdzorg Drenthe en BJD. De zorgaanbieder heeft deze splitsingsoperatie aangegrepen om de organisatiestructuur verder te verbeteren. Tegelijkertijd is ook de herstructurering van de zorgprogramma's doorgegaan, gericht op meer doelmatig en efficiënt werken en meer aandacht voor het meten van de resultaten en de cliënttevredenheid.

De ontwikkeling van Regionale Jeugdzorg Centra (RJC) waarbinnen programma's als leefgroepen (24-uurs zorg) en kamertraining zijn gebundeld is gerealiseerd. De methodiek van het ervaren leren is zoals gepland toegevoegd aan de daghulpcentra. Binnen deze centra is verder een start gemaakt met de onderwijs-zorg arrangementen. Deze bevorderen de samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijsinstellingen, bijvoorbeeld netwerkstructuren en de centrale opvang (zie hoofdstuk A.1.).

In 2004 is ook begonnen met het bundelen van de crisisopvang binnen Jeugdzorg Drenthe. Bovendien is aan de crisisopvang, die maximaal 4 weken mag duren, een perspectiefgroep gekoppeld. Binnen deze groep kunnen de kinderen zonodig wat langer worden geobserveerd om te bezien wat voor soort vervolghulp nodig is.

Op 26 februari 2004 is het Omgangshuis Drenthe officieel geopend. De eerste cliënten hadden zich al aangemeld en er was een start gemaakt met de eerste bezoeken in het omgangshuis. Het omgangshuis verleent kortdurende begeleiding aan gescheiden en scheidende ouders en hun kinderen van 0 tot 12 jaar die in Drenthe wonen. Het is bedoeld in situaties waarin geen omgangsregeling tot stand heeft kunnen komen tussen ouders of als er sprake is van een omgangsregeling die niet (meer) wordt uitgevoerd of zeer moeizaam verloopt. Hierdoor is er geen of onvoldoende contact tussen het kind en de niet-verzorgende ouder.

Er zijn bij het omgangshuis twee varianten in het hulpaanbod:

1. Omgang en begeleiding

Bij omgang en begeleiding vinden er bezoeken onder begeleiding plaats in het omgangshuis tussen de niet-verzorgende ouder en zijn kind(eren). Daarnaast zijn er eerst individuele en later gezamenlijke gesprekken met ouders om te komen tot een zelfstandige omgangsregeling.

2. Begeleiding

Bij begeleiding vinden er alleen gesprekken plaats met ouders over de omgang, die thuis plaatsvindt bij de niet-verzorgende ouder. De begeleiding is gericht op het verbeteren van de houding ten opzichte van elkaar en op het verbeteren van de onderlinge communicatie.

Stand van zaken 2005

Flexibel en toereikend zorgaanbod

Een reële en een op transparante wijze opgebouwde kostprijs is een speerpunt in ons beleid. Samen met Jeugdzorg Drenthe is de afgelopen jaren al geëxperimenteerd met het hanteren van kostprijzen. Om deze ervaring in te kunnen brengen, hebben we ons aangemeld voor de landelijke pilot bekostigingseenheden. De eerste vingeroefeningen wijzen erop dat er nog veel verschillen zijn in het land. De uitdaging is om een systeem te ontwikkelen dat zorgaanbieders prikkels biedt om doelmatige en efficiënte programma's aan te bieden.

Het wegwerken van de wachtlijsten heeft ook nog steeds hoge prioriteit. We merken dat over het algemeen de druk op het jeugdzorgaanbod geleidelijk toeneemt. Dat komt enerzijds doordat de bureaus jeugdzorg meer bekendheid krijgen waardoor het aantal cliënten stijgt. Anderzijds zien we een trend dat meer jeugdigen gebruik gaan maken van jeugdzorg in plaats van de jeugd GGZ. Dit is in Drenthe duidelijker zichtbaar dan in andere provincies omdat hier van oudsher meer jeugdigen een beroep deden op de jeugd GGZ dan elders.

In de zomer van 2005 bleek voor het eerst in lange tijd dat er ook een gebrek was aan crisisopvangplaatsen. Dit was mede een gevolg van een groter landelijk tekort aan crisisopvang. Vooral vanuit de noordelijke provincies werd een groot beroep gedaan op de crisisplaatsen in Drenthe.

De wachtlijsten bij het MKD blijven lang. Gemiddeld schommelen ze rond de 20 en de 30 kinderen. Meestal kan gedurende de wachttijd een adequaat alternatief zorgaanbod worden geboden. Maar het feit dat een kind soms meer dan een jaar op de wachtlijst staat, baart ons zorgen. We hebben in het uitvoeringsprogramma 2005 al prioriteit gegeven aan de realisatie van een nieuw MKD/ kenniscentrum in de regio Noord - Midden Drenthe (Assen) in 2007. Daarmee kunnen de wachtlijsten structureel worden opgelost. De voorbereidingen zijn in 2005 gestart.

Ook de druk op de ambulante modules blijft groot. De Hulp aan huis varianten zijn in Drenthe een groot succes. De kwaliteit van de programma's is hoog en de modules sluiten goed aan bij de Drentse situatie. In de loop der tijd zijn er steeds meer gespecialiseerde HAH modules ontstaan. De laatste variant is een IOG+ module (Intensieve Orthopedagogische Gezinsbehandeling) die in het kader van het project "Erger Voorkomen" wordt ontwikkeld (zie ook hoofdstuk A.1.).

Het omgangshuis heeft vanaf de start tot juli 2005 in 62 gevallen bemiddeld. Een uitgebreid overzicht vindt u in hoofdstuk C.2. Uit de cijfers blijkt dat er een grote behoefte bestaat aan omgangsbemiddeling. In 2005 wordt zeker 50% van de bemiddelingen zodanig afgesloten dat de omgang verder in harmonie verloopt. Of ouders komen er samen uit, of ze worden daarbij nog ondersteund door hun eigen netwerk. Het lukt ook om bij de bemiddeling het belang van het kind voorop te stellen. Ouders krijgen bijvoorbeeld voorlichting over wat een scheiding voor gevolgen heeft voor de ontwikkeling van kinderen. Helaas is het nog niet gelukt om de functie van het omgangshuis een vaste taak te laten zijn van de gezamenlijke ketenpartners. De coördinatie en de inzet van begeleiders wordt nu nog door Jeugdzorg Drenthe gedaan. Gebleken is dat deze inzet nog cruciaal is voor de voortzetting van het omgangshuis. We willen het omgangshuis nog 1 jaar ondersteunen, maar koppelen aan de financiering de eis dat binnen dat jaar een structurele voortzetting van omgangsbemiddeling binnen de huidige ketensamenwerking gerealiseerd zal zijn.

Bij de pleegzorg is er incidenteel sprake van een wachtlijst. Er komen steeds meer pleeggezinnen uit het netwerk van de jeugdige. Dat zijn vaak perspectiefbiedende plaatsingen die langdurig van aard zijn. We zullen kritisch blijven bezien in welke gevallen het verstrekken van een pleegvergoeding aan gezinnen waar een kind langdurig verblijft nog is te verantwoorden. Binnen de Regionale Jeugdzorg Centra (RJC) wordt sinds 2005 geëxperimenteerd met zogenaamde projectgezinnen. Deze gezinnen vangen beroepsmatig kinderen van verschillende leeftijden op. Wanneer er minder kinderen in aanmerking komen voor plaatsing in het projectgezin werken de beroepspleegouders als groepsleider in het RJC.

Programma's in aansluiting met lokaal jeugdbeleid

Het streven om de zorgprogramma's te laten aansluiten op het lokale jeugdbeleid heeft in 2004/2005 in de uitvoering minder prioriteit gehad. Het was allereerst van belang om het totaalplan Werk in uitvoering op te starten waarbij taken van BJD worden overgenomen door lokale instellingen (zie hoofdstuk 1). Inmiddels zijn er vergaande plannen ontwikkeld om met name de daghulpcentra bij Jeugdzorg Drenthe uit te bouwen tot kenniscentra. Hierdoor komt de kennis van de geïndiceerde jeugdzorg beschikbaar voor beroepsbeoefenaars uit de lokale jeugdzorg en het onderwijs. In dit verband hebben we in 2005 € 80.000 uitgetrokken (gereserveerde middelen doeluitkering zorgaanbieder) om te starten met het programma Parent Management Training Oregon model (PMTO). Doelstelling van het PMTO is het voorkomen van uithuisplaatsingen en het herstel van een gezond opvoed- en opgroei klimaat. We komen daar later in dit hoofdstuk op terug.

In Drenthe zal het gaan om de MKD's (Medisch Kleuterdagverblijf) en de Boddaertcentra. In een later stadium kunnen ook therapeuten uit andere sectoren als de LVGj en de GGZ-jeugd worden getraind.

Intersectorale samenwerking

In 2005 hebben wij ons beraden over de positionering van Jeugdzorg Drenthe in het intersectorale veld. Deze bezinning was nodig omdat de regiefunctie en daarmee de verantwoordelijkheid van de provincies als gevolg van de Wet op de Jeugdzorg aanzienlijk is vergroot. Zodra een jeugdige een indicatiebesluit is toegekend door het Bureau Jeugdzorg is de provincie verantwoordelijk voor het bieden van adequate zorg. Daartoe moeten we ook volumeafspraken maken met medefinanciers als het zorgkantoor en zorgaanbieders als Accare, GGZ Drenthe en LVGj instelling de Dreei.

GGZ

We werden in 2005 geconfronteerd met bezuinigingen in de jeugd GGZ die vooral voor Accare grote gevolgen hadden. De provincies Groningen en Drenthe werden onevenredig zwaar getroffen door deze kortingen omdat VWS bij het overhevelen van middelen vanuit de AWBZ naar de doeluitkering bureau jeugdzorg twee verschillende verdeelsleutels toepaste. Dit komt vooral omdat in Drenthe relatief meer jeugdigen gebruik maken van GGZ zorg dan elders in het land. Per saldo bleek er ruim een half miljoen euro minder beschikbaar te zijn voor de jeugdzorg in Drenthe. We hebben deze gang van zaken, samen met de provincie Groningen, onder de aandacht gebracht bij VWS, daarbij ondersteund door een motie vanuit provinciale staten. Inmiddels is de bezuiniging deels teruggedraaid en heeft VWS toegezegd de specifieke situatie van Groningen en Drenthe nader te bekijken.

LVGj

Binnen de LVGj-sector (zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen) zijn ook de nodige ontwikkelingen gaande. In 2005 is definitief besloten om de indicaties voor de LVGj per 2007 via het bureau jeugdzorg te laten verlopen. Wij zijn verheugd over dit besluit. Het BJD is immers al voorbereid op deze uitbreiding van taken door deelname aan de landelijke LVGj pilots. Het is wel zaak dat het BJD over voldoende middelen beschikt om deze extra taak kwalitatief goed uit te voeren. Het plan om het LVGj zorgaanbod bij provincies onder te brengen, is voorlopig uitgesteld. Dit heeft onder meer te maken met de invoering van de WMO (wet maatschappelijke ondersteuning) en de stelselherziening in de AWBZ.

Wij zijn in 2005 uitgenodigd door de holding waartoe zorgaanbieder de Dreei behoort om van gedachten te wisselen over de positionering van het LVGj zorgaanbod. Ons streven is om de LVGj zorg beter te laten aansluiten bij de Drentse jeugdzorgketen.

Justitie

In 2005 is het rapport de Juiste Hulp³ verschenen met daarin een aantal duidelijke aanbevelingen voor de zorg voor civielrechtelijk in JJI (Justitiële Jeugd Inrichtingen) geplaatste jongeren. VWS heeft naar aanleiding daarvan 5 projecten aangewezen die kunnen experimenteren met een alternatief zorgaanbod. Fryslân, Groningen en Drenthe voeren samen met relevante partijen één van deze experimenten uit. Het plan Doe(n) wat werkt⁴ zal in 2006 operationeel zijn en voorziet in een alternatief hulpaanbod voor 80 jongeren per jaar uit de drie provincies. Het gaat om zogeheten evidence based programma's uit de Verenigde Staten die al in veel landen succesvol zijn gebleken. Jeugdzorg Drenthe neemt het voortouw bij de ontwikkeling van deze programma's. Wij treden namens de noordelijke provincies op als penvoerder van dit experiment waarmee ruim € 2.7 miljoen voor een periode van 3 jaar is gemoeid.

³ De Juiste hulp (NIZW)

⁴ Doe(n) wat werkt. Projectplan door de stuurgroep Doe(n) wat werkt bestaande uit: Accare; Tjallingahiem; Jeugdzorg Drenthe en het Poortje. Juli 2005.

Bovenprovinciale samenwerking

Wij streven naar bovenprovinciale samenwerking met andere jeugdzorginstellingen waar het gaat om het aanbieden van kleinschalige modules die voor een enkele provincie niet rendabel zijn. Zo maken veel jeugdigen uit Groningen en Friesland gebruik van de modules Ervarend leren in Drenthe. Zolang er een even grote groep Drentse jeugdigen op deze wijze gebruik maakt van specifieke modules in Friesland en Groningen, zijn wij er voorstander van om dit met "gesloten beurzen" op te lossen. Zodra het grensverkeer de 10% op jaarbasis overstijgt, gaan wij met betrokken provincies afspraken maken over een verrekening van kosten. Deze afspraak is overigens ook in IPO-verband gemaakt. Gedurende 2005 bleek dat verschillende jeugdzorginstellingen ondanks deze afspraken toch drempels opwierpen voor jeugdigen uit andere provincies. De drie noordelijke provincies hebben besloten om hun jeugdzorgaanbieders hierover een brief te sturen.

Landelijk werkende instellingen

De missie van de William Schrikker Stichting (WSS) is om hulp te bieden en advies en ondersteuning vanuit het vrijwillig of justitieel kader, ten behoeve van gehandicapte kinderen en kinderen van gehandicapte ouders. Wij financieren jaarlijks 4 pleeggezin plaatsingen die door de WSS worden begeleid. Deze plaatsen zijn continue bezet met kinderen uit de genoemde doelgroep. William Schrikker werkt bij de werving van pleegzinnen nauw samen met de Drentse voorziening voor pleegzorg. In 2005 heeft de WSS op landelijk niveau aandacht gevraagd voor het tekort aan middelen om alle kinderen met een handicap die daarvoor in aanmerking komen in pleegzinnen te plaatsen. Vooralsnog voelen wij ons niet geroepen om dit tekort op Drents niveau aan te vullen. We zullen de capaciteitsproblemen van landelijk werkende instellingen in IPO verband trachten aan te kaarten.

Onderbouwing actiepunten 2006

Landelijke pilot Bekostigingseenheden

In 2006 zal duidelijk moeten worden welke bekostigingssystematiek er landelijk gehanteerd gaat worden. De volgende stap is om pxq als financieringswijze zo spoedig mogelijk na 2007 in te voeren. De ervaringen in de pilot bekostigingseenheden laten zien dat ambulante hulp en daghulp krap bemeten worden. We zullen ons inspannen om juist voor deze programma's reële kostprijzen vast te stellen. Het bekostigingssysteem moet prikkels bevatten om jeugdigen zo efficiënt en doelmatig zorg te verlenen. Het mag niet lonend zijn om zware programma's aan te bieden als kortere daghulp en ambulante hulp ook voldoet. Ook maken we ons hard voor het structureel opnemen van resultaatmeting binnen de kostprijzen.

Zorgprogramma's en wachtlijsten

RJC

De Regionale Jeugdzorg Centra (RJC) leveren in drie regio's verschillende modules en hulpvarianten. Streven is om hulp op maat te leveren. De belangrijkste trend is om de modules te versterken die zijn gericht op het gezin van de jeugdige, of op een vervangende vorm van het gezin. Verblijf wordt slechts aangeboden als er geen andere oplossing denkbaar is.

Binnen de RJC's worden de plaatsen bij de Kamertrainingscentra (KTC) geleidelijk aan teruggebracht ten gunste van de opvangmogelijkheden voor jeugdigen in de leeftijdsgroep van 12 tot 16 jaar. Meer zorg op jonge leeftijd voorkomt ook hier de vraag naar kamertrainingsfaciliteiten. Een ander probleem bij de KTC's is dat de doorstroom van 18 jarigen naar zelfstandig wonen stagneert omdat er in Drenthe nauwelijks jongerenhuisvesting is. We zullen dit probleem bij de

Drentse gemeenten onder de aandacht brengen. Ook is de inkomenspositie van jongeren de laatste jaren zo verslechterd dat het zelfstandig wonen op kamers voor een grote groep op 18 jarige leeftijd niet haalbaar is.

Het werken met projectgezinnen vind doorgang en zal einde 2006 worden geëvalueerd. Binnen de drie RJC vestigingen is inmiddels ook een crisisopvangplek gecreëerd.

Pleegzorg

Bij de pleegzorg bestaat een structurele maar overzichtelijke wachtlijst. We kunnen in 2006 binnen de middelen van de doeluitkering de capaciteit niet verder vergroten. Zodra de nieuwe bekostigingssystematiek (pxq) is ingevoerd kunnen we met de extra middelen die daardoor beschikbaar komen ook hier de wachtlijst opheffen.

Er wordt een hulpverleningsvorm ontwikkeld voor de begeleiding van de biologische ouders van pleegkinderen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de expertise van de huidige modules die ouders ondersteunen.

Er wordt verder gewerkt aan het ontwikkelen van praktische ondersteuning voor pleegouders naast de huidige begeleiding. Doel hiervan is om het werk van pleegouders te verlichten, zodat minder pleegouders uitvallen.

Door een gerichte werving zijn er nu nog voldoende pleeggezinnen. Een groot deel van het bestand bestaat uit zogenaamde familie- en netwerkpleeggezinnen. De ervaring leert dat deze plaatsingen vaak perspectief biedend zijn en dat de gezinnen niet breed inzetbaar zijn voor andere pleegkinderen.

Daghulpcentra

We willen dat de beide daghulpvarianten zich ontwikkelen tot een kenniscentrum. De expertise op het gebied van diagnostiek en behandeling van het oude en het jonge kind bij de zorgaanbieder zal breed beschikbaar moeten zijn voor iedereen die beroepsmatig met kinderen werkt. We starten met het uitbouwen van de Medische Kinder Dagcentra (MKD) tot een kenniscentrum voor het jonge kind.

MKD

Met de vestiging van een Medisch Kleuter Dagcentrum in Noord en Midden Drenthe willen we de bestaande capaciteit structureel met 20 plaatsen vergroten. Deze plaatsen zijn in als claim naar de rijksoverheid opgenomen in onze begroting 2006. Voorts zijn eenmalige extra middelen nodig om een pand in te richten en het MKD in te richten als kenniscentrum voor het jonge kind. We zullen ons inspannen hier uit provinciale nog in 2005 een financiële bijdrage aan te leveren. De huidige wachtlijst is daarmee nagenoeg opgelost. Door daarnaast te investeren in vroegsignalering en risicotaxatie verwachten we op den duur jonge kinderen met problemen eerder te vinden en dus eerder te kunnen helpen.

Bij de vestiging van een nieuwe MKD locatie in Noord en Midden Drenthe hoort ook de start van een groep voor zeer jonge kinderen (0-3 jarigen). De hulpverlening aan zeer jonge kinderen is in Drenthe altijd een hiaat geweest. Binnen de GGZ functioneert weliswaar het infant team, maar dit team bedient slechts een deel van de doelgroep. Uit enquêtes is gebleken dat ouders deze voorzienig missen. De babygroep kan starten op het terrein van Papenvoort maar zal op den duur onderdeel gaan uitmaken van het MKD in Noord en Midden Drenthe.

We zullen in overleg met de zorgaanbieder afspraken maken over de realisatie en inrichting van een nieuw pand. De gemeente Assen heeft aangegeven mee te willen investeren als het MKD wordt uitgebouwd tot een kenniscentrum voor het jonge kind.

Vroegsignalering en risicotaxatie

Uit onderzoek is gebleken dat het vroegtijdig opsporen van in hun ontwikkeling bedreigde jonge kinderen het ontstaan van meer ernstige problematiek op latere leeftijd voorkomt. Ook kan het onnodige uithuisplaatsingen voorkomen. Investeren in het vinden van deze jonge kinderen leidt daarom tot een effectieve inzet van jeugdzorgmiddelen. Vroegsignalering valt onder het lokale jeugd beleid en wordt ondermeer uitgevoerd door instellingen als de GGD en Thuiszorg Icare. Daarnaast wordt een risicotaxatie instrument ontwikkeld door het Trimbosch instituut, gericht op signalen van kindermishandeling.

Onlangs is aan staatssecretaris Ross het onderzoeksrapport "Vroegtijdige signalering en interventies bij opvoed- en opgroei problemen"⁵ aangeboden. Hieruit blijkt dat op het terrein van vroegsignalering en hulp aan jonge kinderen en hun ouders effectieve en eenduidige programma's ontbreken. Het rapport noemt programma's als Samen Starten en PMTO die evidence based zijn en hun effectiviteit inmiddels hebben bewezen. We zullen ons inspannen om een succesvol risicotaxatie instrument in te voeren. Een instrument als bijvoorbeeld mini-CARE biedt een richtlijn aan werkers in de JGZ (jeugdgezondheidszorg) om systematisch risicofactoren voor kindermishandeling in kaart te brengen. De Samen Starten methodiek biedt effectieve handvatten om met ouders in gesprek te komen over de opvoeding en de situatie waarin het gezin zich bevindt.

PMTO

Wij willen een landelijke voortrekkersrol vervullen bij het inzetten van het programma PMTO. De inzet die we in 2005 hebben gedaan willen we in 2006 en 2007 voorzetten. Inmiddels zijn er 7 instellingen in Nederland die participeren in de verdere ontwikkeling van PMTO waaronder het NIZW, Het Trimbosch instituut en TNO kwaliteit. Wij dragen hieraan bij met een investering van € 80.000 in drie jaar. In Drenthe kunnen met deze middelen in totaal 8 therapeuten worden opgeleid die samen 100 à 150 gezinnen kunnen bereiken. Van deze therapeuten kunnen er vervolgens 2 verder worden opgeleid om zelf PMTO trainers te worden. In Nederland zal zo een steeds groter netwerk ontstaan van instellingen die met het PMTO programma kunnen werken.

Daghulp oudere jeugd

De daghulp oudere jeugd zal meer verankerd worden in het onderwijs. Er zal een reductie plaatsvinden van de werkplaatscapaciteit binnen de daghulpcentra. De onderwijsfunctie zal worden overgenomen door de geëigende onderwijsinstellingen en de jeugdzorg zal daar met een zorgaanbod op maat nauw bij gaan aansluiten (zie Werk in Uitvoering).

Er komen meer mogelijkheden voor ambulante interventies en gezinsgerichte behandeling. Ook zal er een onderzoek komen naar de opzet van de naschoolse hulpvoorziening.

Er zal meer samenwerking komen tussen de Boddaertcentra en de daghulpcentra voor oudere jeugd. Daarbij wordt ook bezien of de huisvesting meer gezamenlijk kan worden benut.

Extra inzet van Boddaert medewerkers in het BSO+ project in Klazienaveen is uit eigen middelen van Jeugdzorg Drenthe verlengd. Bekeken wordt of verdere uitbreiding mogelijk is. Het BSO+ project (uitvoerig beschreven in eerdere beleidskaders) past goed in ons voornemen om de zorgprogramma's meer in afstemming te brengen met het lokaal jeugd beleid.

Hulp aan Huis

Het aantal plaatsen Hulp aan Huis wordt in 2006 verhoogd. We hopen hiermee de wachtlijsten deels op te heffen. Dit geeft ook ruimte voor het ontwikkelen van een IOG+ module in het kader van het project "Erger Voorkomen". Dit project is speciaal ontwikkeld voor jeugdigen die in aanraking dreigen te komen met justitie. De modules FFT en MST die in het kader van Doe(n) Wat

⁵ Rapport Inventgroep 1 juli 2005

Werkt worden ontwikkeld worden organisatorisch gezien bij Hulp aan huis ondergebracht. De eerste medewerkers worden begin 2006 getraind zodat ze deze evidence based programma's kunnen aanbieden. We zullen in 2006 bezien of we deze modules ook breder kunnen inzetten. Jeugdzorg Drenthe heeft inmiddels een kinderpsychiater in dienst genomen om de nodige expertise te leveren die voor deze programma's nodig is.

Crisisopvang

De modules crisiscentrum en perspectiefgroep zullen in 2006 nader op elkaar worden afgestemd. De crisisopvang zal tot de wettelijke termijn van 4 weken worden teruggebracht. Casemanagers die kinderen in de crisisopvang plaatsen zullen binnen deze termijn met een alternatieve oplossing moeten komen. Nu wordt deze termijn bijna in alle gevallen overschreden waardoor het programma verstopt raakt. Een doorplaatsing in de perspectiefgroep kan ruimte bieden voor nader onderzoek maar hiervoor is een indicatie van het bureau jeugdzorg nodig. Alle crisisopvangmodules binnen Jeugdzorg Drenthe (Families First, crisisbedden in de RJC's en de crisispleegzorg) zullen vanuit het crisiscentrum in Vries worden gecoördineerd. Dankzij dit crisiscoördinatiepunt hoeft de casemanager niet meer te zoeken maar kan volstaan met het bellen van één nummer. Jeugdzorg Drenthe heeft hiertoe een notitie uitgebracht⁶. Met deze maatregelen moet de crisisopvang voorlopig toereikend zijn. Wij zullen voortouw nemen om de crisisopvang meer intersectoraal vorm te geven. Omdat gedurende een crisis vaak niet duidelijk is of een kind bij de LVG, de GGZ of de jeugdzorg thuishoort dient de opvang meer gezamenlijk te geschieden. Ook de financiering zal vanuit de verschillende sectoren verzorgd moeten worden.

Intersectorale samenwerking

De bezuinigingsoperatie bij de GGZ instellingen in 2005 heeft ons duidelijk gemaakt dat onze regierol uiterst kwetsbaar is. Zodra er bezuinigingen zijn in aanpalende sectoren, waar wij als provincie nauwelijks grip op hebben, lopen de wachtlijsten bij BJD op en neemt de druk op Jeugdzorg Drenthe toe. Ook hebben wij nauwelijks invloed op de doelmatigheid, kwaliteit en de kostprijzen in de aanpalende sectoren.

Overleg en samenwerking

We hebben afgesproken dat op ons initiatief tweemaal per jaar een gezamenlijk overleg plaatsvindt met de zorgaanbieders. Gespreksonderwerpen voor de komende periode zijn onder meer: capaciteit van en afstemming tussen zorgprogramma's, financieringsstromen, kostprijzen, kwaliteit en projecten. Alle partijen zijn er van overtuigd dat het de komende jaren van steeds groter belang wordt om effectief samen te werken. Afgesproken is om zo mogelijk ook medefinanciers als het zorgkantoor bij het overleg te betrekken.

We spannen ons in om de relatie tussen de Dreei en Jeugdzorg Drenthe te versterken. Vooral op het gebied van crisisopvang en de perspectiefgroep is nog veel samenwerkingswinst te boeken. Ook zal de Dreei betrokken worden bij het verzorgen van een alternatief hulpaanbod voor jongeren die civielrechtelijk zijn geplaatst in het Poortje. De relatie van de Dreei met jeugdzorg zal nog nauwer worden, zodra de indicatiestellingen van de LVG jeugdigen per 2007 via het bureau jeugdzorg gaan verlopen.

⁶ "Op weg naar een geïntegreerd aanbod crisis hulpverlening", Janneke Bandringa, Jeugdzorg Drenthe februari 2005

In het najaar van 2005 is via een samenwerkingsovereenkomst het Kinder- en Jeugdpsychiatrisch (KJP) Circuit Drenthe geformaliseerd. In dit circuit zullen de clusters jeugd van GGZ Drenthe en de divisie KJP Drenthe van Accare worden ondergebracht. Hiermee ontstaat een samenhangend en regionaal vormgegeven KJP-aanbod in Drenthe.

Het KJP circuit wil in alle drie regio's een aanbod dagbehandeling starten. Daarnaast worden ook initiatieven ontplooid om een consultatiefunctie te ontwikkelen voor huisartsen en het onderwijs.

Het circuit participeert in het voordeurprogramma van BJD en daarmee ook in het onderzoek "Resultaatgericht meten" dat in het beleidskader jeugdzorg 2005 – 2008 is beschreven.

Binnen het project Erger Voorkomen wordt een speciale module IOG+ uitgevoerd. De provincies Overijssel, Drenthe en Groningen werken hierbij nauw samen. De module richt zich op een groep jongeren die al met politie en justitie in aanraking zijn geweest maar nog niet veroordeeld zijn. Het dient een verdere carrière in de criminaliteit te voorkomen. De methodiekontwikkeling van het programma wordt gefinancierd door het ministerie van Justitie. Voorts wordt binnen het project nauw samengewerkt met politie, justitie (OM) en gemeenten. In Drenthe zal het project Erger Voorkomen vooral aansluiten bij de JOT's. Na afloop van de projectperiode kunnen Provincies besluiten of ze het programma bij de zorgaanbieders gaan afnemen (zie ook hoofdstuk A.1.).

Eenduidige financiering

Het bedrag dat per jeugdige in Drenthe beschikbaar is voor zorg moet minimaal gelijk blijven. Dat houdt ook in dat we ons zullen blijven verzetten tegen nieuwe bezuinigingen in aanverwante sectoren. We zullen daartoe, waar mogelijk in samenwerking met andere provincies, regelmatig afstemmingsoverleg plegen met medefinanciers als het zorgkantoor en het ministerie van VWS. Zoals eerder vermeld blijven we ons ook inspannen om bij de evaluatie van de wet op de Jeugdzorg te pleiten voor een meer samenhangende financiering van het jeugdzorgaanbod.

Actiepunten 2006

- We willen de invoering van een systematisch te gebruiken risico taxatie instrument als de mini-CARE bevorderen. Hiertoe zal in het kader van Werk in uitvoering een plan van aanpak worden beschreven. Duidelijk moet zijn dat vroegsignalering en risicotaxatie een kerntaak is van gemeenten, wij hebben een rol in het vroegtijdig signaleren van kindermishandeling. We willen in twee Drentse gemeenten een project starten waarbij met de mini-CARE en Samen Starten wordt geëxperimenteerd. Voorwaarde voor dit project is dat de gemeenten participeren en dat de GGD en Icare actief meedoen.
Als er een degelijk plan van aanpak komt waarbij de invoering van mini-CARE gekoppeld is aan het invoeren van Samen Starten, zijn wij bereid een eenmalig bedrag van maximaal € 130.000,- in te zetten (onderbesteding doeluitkering). In het plan van aanpak zal ook duidelijk moeten worden dat de JGZ instellingen meefinancieren.
- We willen blijven investeren in het programma PMTO door in 2006 een bedrag van € 80.000,- te verstrekken aan Jeugdzorg Drenthe (onderbesteding doeluitkering). In 2007 zal het laatste bedrag van € 80.000 worden ingezet. Jeugdzorg Drenthe kan daardoor deelnemen aan het public-private partnership, opgericht om de implementatie van het evidence based programma PMTO in Nederland mogelijk te maken.

Met deze middelen worden in Drenthe 8 therapeuten opgeleid die vanuit het MKD en de Boddaert centra de komende jaren tezamen 100 - 150 gezinnen kunnen bedienen. Ook kunnen deze therapeuten nieuwe therapeuten opleiden zodat er in Drenthe een dekkend netwerk zal ontstaan.

- We willen de vestiging van een nieuw Medisch Kinder Dagcentrum in Noord en Midden Drenthe mogelijk maken. De 20 extra plaatsen zullen per 2007, bij de invoering van de pxq bekostigingssystematiek, structureel uit de doeluitkering gefinancierd moeten worden. We leggen bij VWS voor 2006 een claim neer om deze wachtlijst op te lossen. Ter voorbereiding van de nieuwe vestiging en het starten met een groep voor zeer jonge kinderen op het terrein van Papenvoort willen we in 2006 een bijdrage leveren uit eigen autonome middelen. We zullen daartoe voor januari 2006 nadere initiatieven ontplooiën.
- We willen in 2006 een verdere stap zetten om de wachtlijsten weg te werken. Door de middelen efficiënter en doelmatiger in te zetten hebben we met zorgaanbieder Jeugdzorg Drenthe afgesproken dat de capaciteit van Hulp aan Huis in 2006 in totaal 20 plaatsen omhoog gaat. De crisisvariant Familys First gaat van 48 naar 60 plaatsen en de Intensieve Orthopedagogische Gezinsbehandeling (IOOG) gaat van 87 naar 95 plaatsen.
- We willen nader onderzoek doen naar de cliëntstromen en het zorgaanbod binnen de LVG jeugd sector in Noord Nederland. Op deze wijze kan het bureau jeugdzorg zijn indicerende taak beter en effectiever uitvoeren.
- We willen het omgangshuis nog 1 jaar subsidiëren met een bedrag van maximaal €50.000,-. We willen deze waardevolle voorziening binnen de jeugdzorg graag behouden. De functie van omgangsbemiddeling moet per 2007 door de betrokken ketenpartners worden uitgevoerd en gefinancierd. We verwachten daartoe van de samenwerkingspartners uiterlijk in juli 2006 nadere en concrete plannen.

Om onze positie als regisseur in de jeugdzorgketen te versterken kiezen we voor de volgende acties.

- We willen bij BJD monitoren of de relatief grote stroom jeugdige cliënten in Drenthe terecht een beroep doet op de GGZ. De Wet op de Jeugdzorg schrijft immers voor dat er slechts een beroep kan worden gedaan op de GGZ als een aanbod in de reguliere jeugdzorg niet in aanmerking komt. Mocht blijken dat een deel van deze cliëntenstroom ook binnen de reguliere jeugdzorg kan worden bediend dan zullen daar extra middelen voor nodig zijn binnen de provinciale doeluitkering.
- Wij zullen ons inspannen (in IPO verband en bilateraal met VWS) om de motie Soutendijk, die een eenduidige financiering binnen de jeugdzorg beoogt, te ondersteunen. Wij achten ons als provincie in staat om een grotere rol te spelen bij het financieren van het intersectorale zorgaanbod.
- Wij willen onze zorgaanbieder de ruimte geven om in noordelijk verband te gaan samenwerken met andere jeugdzorgaanbieders. Door samenwerking kan de kwaliteit van de programma's verder worden vergroot. Bovendien kunnen de noordelijke zorgaanbieders zich verder gaan specialiseren. Een goed werkend Hulp aan Huis programma uit Drenthe kan zo ook worden ingekocht door Groningen en Fryslân en een kwalitatief goed residentieel programma uit Fryslân of Groningen kan ook worden benut door Drentse kinderen.
- We zullen intersectoraal opgezette projecten als Doe(n) wat werkt stimuleren. Financiering daarvan moet via de provincies verlopen. Op deze wijze kunnen wij directe invloed uitoefenen op de kwaliteit van de ontwikkelde programma's.

A. 4. KWALITEIT EN CLIËNTENBELEID

Algemene beleidsdoelen 2005-2008

Wij willen bereiken dat de kwaliteit van de jeugdzorg verder verbetert. Daarvoor is onder meer nodig:

- het verder versterken van de positie van de cliënt;
- het verbeteren en vernieuwen van de methodieken;
- de scholing van hulpverleners;
- goed en betrouwbaar onderzoek en verdere gegevensverzameling, zodat de effecten van de jeugdzorg gemeten kunnen worden;
- gedegen meting en toetsing van de uitgevoerde zorg.

Cliëntenbeleid

Terugblik 2004/Stand van zaken 2005

Onderzoek naar cliëntenbeleid

In 2005 is een start gemaakt met de evaluatie van het cliëntenbeleid op een aantal aspecten. In onze opdracht heeft het Regionale Patiënten en Cliënten Platform (RPCP) een projectmedewerker jeugd aangesteld die heeft gewerkt aan de volgende zaken.

- Het functioneren van de Cliënt Vertrouwens Persoon en het doen van aanbevelingen voor een verdere werkwijze die voldoet aan Wet en regelgeving.
- Het functioneren van het klachtrecht en het waar nodig bieden van ondersteuning bij de vorming en training van een onafhankelijke klachtencommissie in de jeugdzorg.
- Het doen van voorstellen over de positionering van de cliëntorganisaties in Drenthe en het oprichten van een provinciaal platform waarbinnen deze organisaties hun signalen over de jeugdzorg kunnen bundelen.

De uitkomsten van dit onderzoek gebruiken we om nader overleg te voeren met betrokken instanties en organisaties. Mede naar aanleiding van deze gesprekken zullen we het cliëntenbeleid in de jeugdzorg opnieuw vormgeven.

Klachtrecht

Met het inwerkingtreden van de nieuwe Wet op de jeugdzorg is de provinciale klachtencommissie jeugdzorg Drenthe vervallen. Door de komst van een wettelijk verplichte onafhankelijke klachtencommissie bij de jeugdzorginstellingen werd een dergelijke beroepscommissie overbodig. Gelukkig is een aantal ervaren leden van de provinciale klachtencommissie toegetreden tot de nieuwe onafhankelijke commissie. We zullen in overleg met de nieuwe commissie nog een communicatieplan opstellen zodat alle cliënten weten waar ze met hun klachten terecht kunnen.

Het RPCP heeft ons inmiddels gewezen op een passage in het reglement van de commissie die wellicht niet strookt met de Wet op de Jeugdzorg. Er wordt een financiële drempel opgeworpen voor klagers zodra ze gebruik willen maken van deskundigen voor ondersteuning. We zullen dit punt met de jeugdzorginstellingen opnemen.

Cliëntenorganisaties:

In 2005 is regelmatig contact met cliëntenorganisatie Tyro en in mindere mate met de Stichting Minderjarigen Noord Nederland (SMN) die voornamelijk vanuit Groningen opereert. Beide organisaties werken inmiddels goed samen en maken ook samen deel uit van het landelijke cliëntenplatform. Zij zijn daarbinnen een van de weinige afvaardigingen uit provincies die uit cliënten bestaan. De meeste vertegenwoordigers spreken namens de cliënt en hebben zelf geen cliëntverleden.

Met beide organisaties is besproken dat het RPCP middels de inzet van een beleidsmedewerker jeugd enkele onderdelen van het cliëntenbeleid gaat onderzoeken en daarbij voorstellen doet voor verbetering. Met name Tyro had hier grote problemen mee omdat er twijfels waren bij de onafhankelijkheid van dit onderzoek. Afgesproken is dat de resultaten van het onderzoek alsmede de aanbevelingen met alle betrokkenen worden besproken voordat wij al dan niet overnemen.

Tyro en SMN willen zelf het voortouw nemen bij het opzetten en inrichten van een cliëntenplatform. We nemen dit voornemen serieus. Inmiddels hebben zich meerdere cliëntorganisaties bij ons gemeld die ook willen deelnemen aan een dergelijk platform. Daarbij zijn Kinderen Ouders Grootouders (KOG), Balans (landelijke oudervereniging) en Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA).

Ons beleid inzake de financiële ondersteuning van cliëntorganisaties is helder. De bijdragen worden middels een financiering aan het RPCP verzorgd. We zullen er op toezien dat de onafhankelijkheid van de cliëntorganisaties is gewaarborgd en of de kosten die het RPCP in rekening brengt in verhouding staan tot de geleverde diensten.

Duidelijk is dat het gemis van een Drents platform en daarmee het in gezamenlijkheid bespreken van signalen in de jeugdzorg voor alle betrokkenen voelbaar is. Het installeren van een signaleringsplatform in Drenthe heeft wat dat betreft een hoge prioriteit. We hebben daarom het opzetten van een noordelijk Platform voorlopig op de lange baan geschoven.

NVP

We zullen bezien of de NVP (Nederlandse Vereniging van Pleegouders) een rol kan vervullen bij het cliëntenplatform. In de strikte zin van het woord zijn pleegouders weliswaar geen cliënten, maar bij de NVP komen wel veel signalen binnen over het functioneren van de jeugdzorg. Deze signalen worden nu halfjaarlijks besproken met de Voorziening voor pleegzorg, maar zouden daarnaast ook binnen een breed kader van het platform aan de orde kunnen komen. We hebben samen met de provincie Groningen in 2005 bemerkt dat een groot deel van de subsidie aan de NVP terecht komt bij het landelijk bureau zonder dat duidelijk is waaraan deze middelen worden besteed. We hebben dit bedrag voornamelijk gekort op onze bijdrage in afwachting van een nadere specificatie. We hechten eraan dat de werkzaamheden van de NVP in onze eigen provincie zichtbaar zijn. We zijn zeer tevreden over de inzet van regionale medewerkers in deze en hebben vraagtekens bij de meerwaarde van het landelijk bureau. We zullen hierover in 2006 samen met de provincie Groningen gesprekken aangaan met het landelijk bureau van de NVP.

Bureau Klachtondersteuning Drenthe (BKJ)

Ook in 2005 heeft het BKJ weer een uitgebreid jaarverslag uitgebracht. Opvallend daarin is dat de rol van het BKJ verschuift van klachtondersteuning naar vertrouwenspersoon. Wij kunnen ons goed vinden in deze herprofilering die overigens ook past in het landelijk beeld en aansluit bij de nieuwe Wet op de Jeugdzorg. Het BKJ versterkt de rechtspositie van cliënten in de jeugdzorg door het bieden van ondersteuning, het geven van voorlichting en door signalering. Het uiteindelijke doel is om cliënten een meer gelijkwaardige positie in het hulpverleningsproces te geven. Het BKJ richt zich op volwassenen (ouders en anderen).

Het aantal cliënten dat door het BKJ wordt ondersteund, is opnieuw gestegen van 56 in 2003 naar 80 in 2004. Van deze groep namen 44 cliënten contact op met het BKJ omdat ze klachten hadden over het hulpverleningsproces. De meeste klachten gaan nog steeds over de wijze van bejegening van de hulpverlener. Het BKJ concludeert dat veel klachten een oorzaak vinden in een gebrekkige communicatie. Het BKJ investeert, net als het BJD en Jeugdzorg Drenthe maar ook de William Schrikker Stichting en het Ambulante Leger des Heils (AJL), in de methodiek van oplossingsgericht werken. De gesprekken zijn gericht op het verbeteren van de communicatie waardoor het hulpverleningsproces weer onbelemmerd kan voortgaan.

Opvallend is voorts dat 23 cliënten die zich bij het BKJ melden het gezag over hun kind(-eren) moesten delen met een gezinsvoogd. Veel klachten ontstaan over de omgangsregeling. We zullen daarom bezien of we de inzet van het Ongangshuis ook in 2006 kunnen continueren (zie Hoofdstuk 3)

We zullen het functioneren van BKJ en de positionering en samenwerking met cliëntorganisaties, instellingen en CVP meenemen in onze algemene discussie over de bijstelling van het cliëntenbeleid in de jeugdzorg. Gezien de ontwikkelingen lijkt het ons daarbij zinvol om met name de samenwerking tussen CVP en BKJ te versterken.

Cliëntvertrouwenspersoon (CVP)

Het RPCP heeft in juni 2005 als eerste deel van hun opdracht een rapport ⁷ uitgebracht waarin naast de evaluatie van het werk van de cliëntvertrouwenspersoon (CVP) een voortgangsvoorstel wordt gedaan.

Uit het rapport blijkt dat alle partijen, de cliënten, de instellingen en de CVP zelf de functie graag willen voorzetten. Uit het rapport blijkt dat het aantal cliëntencontacten staag is toegenomen. Van 58 contacten in 2002, tot 71 in 2003 en 98 in 2004. De conclusie is gerechtvaardigd dat de functie en de functionaris steeds meer raakt ingeburgerd. Een van de conclusies uit het rapport is dan ook dat de bekendheid van de CVP groot is, zowel bij jeugdigen als bij de groepsleiding. Ook is bekend waarvoor de CVP, die zich expliciet op jeugdigen richt, ingeschakeld kan worden.

Opgemerkt wordt dat de CVP goed werk doet op individueel niveau maar dat de signaleringsfunctie niet goed uit de verf is gekomen. Het blijkt voor alle partijen van belang dat de positie van de CVP onafhankelijk is van de jeugdzorginstellingen. Het rapport beveelt verder aan een 2^e CVP-er aan te stellen voor het Bureau Jeugdzorg. Ook moet het werkterrein van de CVP bij de zorgaanbieder worden uitgebreid naar de ambulante modules. Tenslotte moet er een betere ondersteuning komen voor de CVP die nu een vrij geïsoleerde positie heeft.

⁷ Evaluatie en voortgangsvoorstel CVP BJD en Jeugdzorg Drenthe. RPCP juni 2005

Herziening van het cliëntenbeleid

We gaan de eindrapportage van het RPCP bespreken met alle betrokkenen. Doel van deze gesprekken zal zijn het formuleren van een vernieuwd cliëntenbeleid voor de jeugdzorg.

We zijn van plan om in het voorjaar van 2006 een kleinschalig congres te organiseren waarbij we ons hernieuwde beleid over het voetlicht zullen brengen. We zullen ook de leden van provinciale staten bij deze discussie betrekken.

Actiepunten 2006

Cliëntenbeleid

We stellen het cliëntenbeleid in de jeugdzorg, mede aan de hand van het onderzoek van het RPCP, op sommige punten bij:

- We zullen de functie van de Cliënt Vertrouwens Persoon uitbreiden zodat deze ook bij het Bureau Jeugdzorg en de ambulante zorgprogramma's kan functioneren. Ook zullen we acties ondernemen om de geïsoleerde postie van de CVP te verbeteren en zorgen voor een betere ondersteuning van de functie.
- We dragen zorg voor een betere bekendheid van de interne en onafhankelijke klachtencommissie. We zullen einde 2006 een tussenevaluatie houden over het functioneren van de klachtencommissie.
- We organiseren begin 2006 een kleinschalige conferentie waarin we ons nieuwe cliëntenbeleid in de jeugdzorg, samen met betrokkenen presenteren.
- Binnen het hulpverleningsproces dient de cliënt, op een laagdrempelige wijze, inzage te krijgen in de voortgang van de zorg. Bovendien krijgt de cliënt recht op een second opinion.
- Wij willen de werkwijze van het Bureau Klachtondersteuning Jeugdzorg (BKJ) meer in afstemming brengen met het werk van de Cliënt Vertrouwens Persoon. We zien het BKJ daarbij steeds meer in de rol van vertrouwenspersoon voor volwassenen. Een betere samenwerking tussen BKJ en CVP kan het functioneren van de beide, nu nog geïsoleerde, onderdelen versterken. We zullen ons beraden over de positionering binnen het RPCP.
- Wij maken samen met het RPCP afspraken over het faciliteren en ondersteunen van cliëntenorganisaties voor de intersectorale jeugdzorg. Gezien de positieve ervaringen in de afgelopen periode zien wij in elk geval de cliëntenorganisaties SMN en Tyro de lopende beleidsperiode als vaste gesprekspartners. Wij zullen het RPCP mogelijk maken om in elk geval deze twee organisaties te faciliteren. Daarbij zullen we scherp kijken naar de begroting van deze cliëntenorganisaties en waar nodig het budget bijstellen. Uitkomsten onderzoek RPCP meenemen: nov.05
- In de komende periode zal het RPCP moeten bezien of er nog meer cliëntenorganisaties op het terrein van de jeugdzorg willen en kunnen toetreden tot een provinciaal platform jeugdzorg. Uitkomsten onderzoek RPCP meenemen: nov.05
- Wij vragen de huidige cliëntenorganisaties om een provinciaal cliëntenplatform jeugdzorg in te richten. Dit punt heeft een hoge prioriteit! De RPCP kan de totstandkoming en het functioneren van het platform ondersteunen. Dit platform kan dienen als een klankbord voor provinciaal beleid. Wij streven ernaar dat ook cliëntenorganisaties binnen aanpalende sectoren als de ggz-jeugd en LVG-jeugd, op den duur, kunnen aansluiten bij het platform. In een later stadium willen wij bezien of naast dit provinciaal platform ook samenwerking binnen een noordelijk platform wenselijk is.

Wij stellen ons voor dat het Drents platform cliëntenbeleid jeugdzorg een vertegenwoordiger aanwijst die Drenthe in de landelijke cliëntentafel vertegenwoordigd. Uitkomsten onderzoek RPCP meenemen: nov.05

-
- Wij zullen ons, naar aanleiding van de eindrapportage van het RPCP, beraden of de functie beleidsmedewerker jeugd bij het RPCP moet worden voortgezet. Uitkomsten onderzoek RPCP meenemen: nov.05.

Resultaatgericht meten

Het monitoringssysteem resultaatgericht meten is in 2005 verder ontwikkeld. Het systematisch meten en volgen van de effectiviteit van jeugdzorg is verder verbreid naar BJD. BJD en Jeugdzorg Drenthe hebben op dit terrein een convenant gesloten dat in de komende periode mogelijk wordt uitgebreid naar andere zorgaanbieders. Belangrijkste doel van resultaatgericht meten is te ontdekken welke hulpvormen werken en welke niet. De mening van de cliënt, de zogenaamde C-toets wordt hierbij structureel meegenomen. Door de resultaatmeting zowel bij de aanvang van de zorg in het Bureau Jeugdzorg te meten als tijdens en na afloop van de zorg bij de zorgaanbieder, ontstaat een steeds completer beeld. Voor financiers van zorg zoals de provincie zijn de opbrengsten van het resultaatgericht meten van belang bij het verbeteren van de jeugdzorg. Zo kunnen wij door het gericht inkopen van zorg die werkt onze middelen beter benutten.

Ons streven om het resultaatgericht meten meer landelijk onder de aandacht te brengen werpt langzamerhand zijn vruchten af. In 2005 is de resultaatmeting met succes gepresenteerd aan een IPO delegatie, 2^e kamerleden en aan leden van de commissie Welzijn in provinciale staten van Drenthe.

Actiepunten 2006

- Wij willen onze inbreng op dit terrein van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van de jeugdzorg waarborgen. Ook zullen wij de komende periode de inspanningen van genoemd onderzoeksnetwerk daar waar mogelijk in relatie brengen met het onderzoeksbureau CWZ van de provincie. Op deze wijze kan de opbrengst van het onderzoek zo breed mogelijk worden benut. Wij zullen waar nodig middelen vanuit de doeluitkering of autonome middelen inzetten om het onderzoek te continueren. Daarnaast zullen wij de onderzoeksresultaten ook bij VWS en Justitie onder de aandacht brengen. Wij zijn er namelijk van overtuigd dat in Drenthe ontwikkelde werkwijzen meer navolging verdienen.
- Wij zetten vanaf 2005 in op het projectplan Zicht op effectiviteit van jeugdzorg⁸ dat in Drenthe is ontwikkeld en dat wordt geleid door de projectleiders prof. dr. J.W. Veerman en prof. dr. T.A. van Yperen. Het Ministerie van VWS wil investeren in dit project en het eventueel landelijk invoeren als effect meetinstrument voor de jeugdzorg. Wij hopen dat dit instrument inzicht geeft in de vraag: Wat werkt binnen de jeugdzorg. Aangezien wij een jarenlange ervaring hebben met effectmetingen bij Hulp aan Huis (HAH), zijn wij ervan overtuigd geraakt dat dit de programma's kwalitatief steeds beter maakt. Wij verwachten dat het landelijk invoeren van effectmetingen kan helpen om de schaarse middelen voor jeugdzorg beter in te zetten: beloon effectief gebleken programma's en modules. Het deelproject zal in 2006 een bronnenboek opleveren over praktijkgericht onderzoek, met hierin als goede praktijkvoorbeelden: HAH Drenthe, Groningen en Overijssel en het programma psychiatrische gezinsbehandeling Noord Nederland in Beilen.

⁸ Zicht op effectiviteit van jeugdzorg, een project voor een praktijkgestuurde aanpak. Prof. Dr. J.W. Veerman ACSW/Praktikon 2004.

Een andere opbrengst van het project is het nog verder verbeteren van de onderzoekspraktijk bij deze programma's, zodat deze als demonstratieprogramma's kunnen dienen voor andere jeugdzorginstellingen die praktijkgericht onderzoek willen opzetten. Dit alles past in ons streven om effectieve, in Drenthe ontwikkelde programma's landelijk onder de aandacht te brengen.

Aandacht voor specifieke groepen (Diversiteitbeleid)

Terugblik 2004/Stand van zaken 2005

In 2004 heeft de Provincie Drenthe een werkgroep samengesteld met daarin vertegenwoordigers van het BOJD, STAMM cmo en I2D die voorbereidingen moest gaan treffen voor het opzetten van een project diversiteitbeleid in de jeugdzorg. Product van deze werkgroep is het rapport "Inventarisatie van knelpunten in de hulpverlening aan allochtone jongeren in Drenthe" dat uiteindelijk door I2D is uitgebracht⁹. In dit rapport zijn enkele heldere aanbevelingen geschreven zoals:

- Doorverwijzing, het moment dat een cliënt door de ene hulpverlener aan een ander wordt overgedragen, lijkt cruciaal. Het gevaar dat een cliënt afhaakt is hier het grootst.
- De wijze van aanmelden bij jeugdzorginstellingen wordt als nogal formeel en bureaucratisch ervaren.
- Bij de screening, waarvoor soms maar 1 uur is gereserveerd, moet meer tijd genomen worden om vertrouwen te winnen, veel uit te leggen en cultuurverschillen te overbruggen. Het werken met een tolk of het werken op locatie kan meer tijd kosten.
- Er zijn maar weinig ouders en jongeren die uit eigen beweging vroegtijdig aankloppen bij hulpverleningsinstanties. Veel allochtonen kennen het fenomeen jeugdzorg nauwelijks. En als ze het kennen is er vaak wantrouwen
- *Korte-termijn-aanbeveling:* Organiseer een (werk)bijeenkomst van professionals (verwijzers en jeugdzorginstellingen, management en uitvoerend personeel) en beleidmakers (gemeenten en provincie) om te komen tot afspraken over bijdragen die individuele instellingen kunnen leveren voor het bereiken van een vorm van transculturele hulpverlening dat past binnen en recht doet aan de Drentse situatie. De ketengedachte vormt een rode draad en dient als richtlijn voor de uitkomsten in deze bijeenkomst.

Vanaf 2003 heeft Bureau Jeugdzorg Drenthe op projectbasis twee medewerkers in dienst gehad die ervaring hadden in het werken met jongeren met een niet Nederlandse culturele achtergrond. Doel daarvan was ondermeer om een beter hulpaanbod te ontwikkelen voor deze groeiende groep jongeren met name AMA's (Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers). Begin 2005 is van dit project een evaluatierapport verschenen.¹⁰

In dit rapport staan speerpunten voor het beleid benoemd voor het Bureau Jeugdzorg.

- Training ontwikkeling samen met Stichting ENOVA: transcultureel werken in het Bureau Jeugdzorg.
- Praktijkleider en gedragswetenschapper zijn verantwoordelijk voor uitvoering van de deskundigheidsoverdracht van het transcultureel werken.
- Deskundigheid overdragen aan andere afdelingen binnen Bureau Jeugdzorg.
- Aanstellen van een contactpersoon diversiteitbeleid.

In 2005 is de opzet van ons diversiteitproject bijgesteld. We hebben in overleg met STAMM, I2D, Enova en Bureau Jeugdzorg twee onderdelen van het project samengevoegd binnen een project. Voor dit project is een nieuw Programma van Eisen opgesteld waarbinnen Bureau Jeugdzorg als hoofduitvoerder is benoemd en I2D vanuit haar deskundigheid mede uitvoerder is geworden. Enova wordt als onderaannemer door Bureau Jeugdzorg ingehuurd om specifieke trainingen te verzorgen.

⁹ Inventarisatierapport door: Marlon Levens. Instituut voor Interculturele Ontwikkeling Drenthe, 27 april 2005

¹⁰ Eindrapportage project Bureau Jeugdzorg, Ina Kuipers januari 2005

Diversiteitsbeleid

Projectplan diversiteitsbeleid in de jeugdzorg 2005-2007

Het projectplan beoogt globaal het volgende.

De provincie Drenthe wil alle activiteiten op het terrein van diversiteitbeleid in de jeugdzorg bundelen. Zoals in de relevante beleidskaders is beschreven, streven we naar een zo optimaal mogelijke toegankelijk van de jeugdzorg in de gehele keten. Alleen door effectief samenwerken zijn de beoogde resultaten te halen.

- De provinciaal gefinancierde jeugdzorg in Drenthe is toegankelijk voor alle jeugdigen dus ook voor jeugdigen uit groepen die nu niet of nauwelijks worden bereikt (in eerste instantie voor de groep jeugdigen met een niet westerse culturele achtergrond).
- De praktijk van de hulpverlening: is toegesneden op de vragen van niet westerse allochtone hulpvragers.
- BJD neemt als ketenregisseur het voortouw om de toegankelijkheid voor deze jeugdigen in de gehele keten te vergroten, dit in nauwe samenwerking met de ketenpartners.
- Binnen het project moet worden onderzocht of ook andere herkenbare groepen minder gebruikmaken van de jeugdzorg. Hiertoe wordt door de uitvoerders een nader voorstel ingediend bij de provincie.
- Er ontstaat een duidelijke samenwerkingstructuur waardoor kennis en deskundigheden van het werken met de groep jeugdigen zoals hier omschreven voor ketenpartners eenvoudig uitgewisseld kan worden.

Wij vragen voor de uitvoering het volgende van de uitvoerders.

Bureau Jeugdzorg Drenthe

Vanuit haar spilfunctie in de keten van jeugdzorg heeft Bureau Jeugdzorg een belangrijke taak om het diversiteitbeleid verder te ontwikkelen, te implementeren en de verworven deskundigheid uit te dragen in de keten van jeugdzorg.

- Het Bureau Jeugdzorg stelt een medewerker aan die als aandachtsfunctionaris participeert in het op te richten provinciale platform diversiteit in de jeugdzorg.
- Het Bureau Jeugdzorg ontwikkelt, eventueel met deskundige partners, een trainingsaanbod transcultureel werken (interculturele hulpverlening).
- De uitvoering van de training wordt beschreven in het op te stellen projectplan en gefaseerd in het projectplan met een daarbinnen tijdpad waarin duidelijk wordt welke instelling (regio) of afdeling op welk moment wordt getraind. We gaan er van uit dat de afdelingen binnen het Bureau Jeugdzorg (bijvoorbeeld het door u genoemde AMK) voorrang krijgen binnen het stappenplan. We verwachten dat de trainingen zo worden vormgegeven dat ze, in een later stadium, ook beschikbaar zijn voor vertegenwoordigers van de zorgaanbieder Jeugdzorg Drenthe.
- Het Bureau Jeugdzorg neemt het voortouw bij het organiseren van een (werk)bijeenkomst voor professionals (verwijzers en jeugdzorginstellingen, management en uitvoerend personeel) en beleidmakers (gemeenten en provincie) zoals in de concrete aanbeveling uit hun rapport wordt voorgesteld. Zij betrekken I2D hierbij als inhoudelijk deskundige.
- Daar waar ketenpartners uit het lokale jeugdbeleid worden getraind wordt afstemming gezocht met de stuurgroep Werk in Uitvoering, die verantwoordelijk is voor het gehele aanbod deskundigheidsbevordering.
- De door het project gegenereerde deskundigheid blijft ook na de projectperiode binnen de instellingen behouden.

- De methode van werken waarbij nu vooral de focus ligt bij jeugdigen met een niet westerse culturele achtergrond in de toekomst ook bruikbaar moet zijn om andere groepen jeugdigen te bereiken die thans door de jeugdzorg niet, of in onvoldoende mate, worden bereikt.
- Bureau Jeugdzorg laat zich in het kader van dit project adviseren door I2D met name op de terreinen: beeldvorming bij- en communicatie met de doelgroep; verder ontwikkelen van methodieken; personeelsbeleid.

I2D Instituut voor Interculturele Ontwikkeling Drenthe

I2D wordt binnen dit project gezien als deskundige procesbegeleider.

- Het I2D vaardigt een medewerker af die participeert in het op te richten provinciale platform diversiteit in de jeugdzorg. Binnen dit platform biedt I2D op verzoek van jeugdzorginstellingen hun deskundigheid in brede zin aan. Deze deskundigheid bevindt zich op het vlak van: opleidingsmakelaar; beeldvorming en empowerment van de doelgroep; provinciale en landelijke netwerkcontacten; verbeteren van de bekendheid en het imago van de jeugdzorg bij de doelgroep; zicht op methodieken, feiten en cijfers.
- I2D doet verdere aanbevelingen over het formuleren van organisatie-, personeels- en kwaliteitsbeleid van jeugdzorginstellingen en brengt dit in binnen het platform.
- I2D levert vanuit zijn deskundigheid een bijdrage aan het stimuleren van verdere netwerkontwikkeling en samenwerking binnen de keten van jeugdzorg in Drenthe.
- I2D zorgt ervoor dat genoemde deskundigheid voor ketenpartners in de jeugdzorg inzichtelijk en makkelijk en op flexibele wijze toegankelijk is.

Actiepunten 2006

- Wij nemen het advies vanuit de nota De stand van interculturalisatie van de Drentse gezondheidszorg vanuit het perspectief van de zorgverleners¹¹ over om een zorgconsulent aan te stellen bij onze budgetinstellingen in de jeugdzorg. Deze consulenten zorgen er mede voor dat de werkwijze van deze instellingen meer op maat wordt ingericht voor deze specifieke groepen jeugdigen, zodat ze meer op hun problematiek toegespitste zorg krijgen.
- Wij vragen BJD en I₂D om het projectplan diversiteitbeleid in de jeugdzorg uit te voeren. Het project heeft een looptijd tot 31 december 2007. Voor de uitvoering van dit project zetten wij voor de gehele periode in. In 2005 is daarvan reeds € 123.880,= ingezet. Voor 2006 trekken we een bedrag uit van maximaal € 80.000 dat deels uit de middelen van de programmalijs opgroeien wordt gehaald. Het resterende bedrag wordt in 2007 ingezet maar dat is mede afhankelijk van een goede tussenevaluatie.
- Wij vragen I₂D om binnen het kader van het nieuwe project Diversiteit in de jeugdzorg ondermeer om de zorgconsulenten inhoudelijk en organisatorisch te ondersteunen. Wij streven ernaar om uiterlijk in 2007 een platform diversiteit en jeugdzorg binnen Drenthe op te zetten, waarin de zorgconsulenten, tezamen met consulenten bij aanpalende instellingen, hun werkzaamheden nader op elkaar af kunnen stemmen en hun krachten kunnen bundelen. Ook kunnen hier succesvolle projecten en methodieken en werkwijzen worden besproken en nodig in Drenthe worden ingezet.

¹¹ Sociaal rapport maart 2004: Onderzoeksbureau CWZ.

DEEL B DEELPROGRAMMA'S

Gezond Opgroeien

Opgroeien met Kunst en Cultuur

Jongeren in Europa

B.1. Deelprogramma gezond opgroeien

In onze contourennota Mensen in het middelpunt geven we aan dat we voorwaarden willen scheppen waardoor kinderen en jongeren in harmonie, veilig en gezond kunnen opgroeien tot evenwichtige volwassenen. Daarom willen wij extra aandacht besteden aan kwetsbare jeugdigen die op de een of andere wijze te maken hebben met opgroei- en opvoedingsproblemen. Wij willen verder dat jeugdigen veilig en beschermd kunnen opgroeien. Waar nodig zullen wij jeugdigen en gezinnen hierbij ondersteunen, maar soms moeten wij jeugdigen ook tegen familieleden en anderen in bescherming nemen. In het deelprogramma Opgroeien zonder (al te veel) zorgen van dit uitvoeringsprogramma, met name waar het gaat om jeugdzorg, hebben wij onze voornemens op dit terrein al aangegeven. Maar wij vinden het ook belangrijk dat jeugdigen de nodige bagage op het terrein van onder meer onderwijs, welzijn, kunst en cultuur meekrijgen. Hierdoor kunnen zij zich beter ontplooiën en zijn zij beter toegerust om aan de samenleving deel te nemen.

In dit deelprogramma richten wij ons op het belang van gezond opgroeien. Wij vinden het belangrijk dat elk kind recht heeft op de best mogelijke gezondheidszorg, met nadruk op primaire en preventieve gezondheidszorg, voorlichting en vermindering van kindersterfte. Belangrijke thema's op dit terrein zijn: Jeugdmonitor, Ontwikkelen en ontplooiën en Sportstimulering.

Thema Jeugdmonitor

Beleidsdoel

Het is van belang dat beleidsmakers die betrokken zijn bij het ontwikkelen van jeugd-beleid beschikken over relevante en betrouwbare informatie over gezondheid, leefstijl en andere aspecten van het opgroeien. Alleen dan is het mogelijk om efficiënt samen te werken en speerpunten in het beleid vast te stellen.

Terugblik

Veel instanties verzamelen al gegevens over de Drentse jeugd. Voorbeelden zijn de leefstijl-onderzoeken en de schoolonderzoeken van de GGD, informatie over 0-4 jarigen van Icare, gegevens van jeugdzorginstellingen, gegevens uit de Drentse monitor onderwijs – jeugd en onderwijsachterstanden via Kobalt.

Stand van zaken 2005

Het onderzoeksbureau CWZ heeft een onderzoek afgerond over de haalbaarheid en vormgeving van een databank . Met de ketenpartners: GGD, Jeugdzorg Drenthe, politie zijn de eerste verkennende stappen gezet om de resultaten uit het onderzoek verder uit te werken. De inhoud van de werkzaamheden moeten medio 2005 en in 2006 verder zijn beslag krijgen.

Actiepunten 2006

- De databank CWZ publiekstoegankelijk maken en daarbij gebruikmaken van de gegevens van de betrokken partners.
- Het onderzoeksbureau CWZ is kartrekker en betreft onder meer de SPJD, Jeugdzorg Drenthe en politie bij de ontwikkelingen.
- Het onderdeel jeugd uit de Drentse monitor onderwijs – jeugd wordt als onderdeel mee ontwikkeld.

Thema Ontwikkelen en ontplooiën

Beleidsdoel

Jongeren moeten voldoende mogelijkheden krijgen om zich ontwikkelen tot zelfstandige personen die op een volwaardige wijze kunnen deelnemen aan de samenleving. Wij willen meer samenhang in het voorzieningenpatroon voor jongeren om zich hierin voldoende te kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Wij willen daarbij dat deze voorzieningen voor iedere jongeren toegankelijk zijn.

Terugblik 2004/stand van zaken 2005

In 2005 hebben wij verschillende activiteiten op het gebied van jeugdwelzijn ondersteund. Wij hebben zowel subsidies verstrekt aan de Scouting Regio Drenthe als aan organisaties als Humanitas en STAMM CMO Drenthe voor ondersteuning van activiteiten voor jongeren. In opdracht van ons heeft STAMM CMO Drenthe het succesvolle project Scholierenvrijwilligerswerk provinciebreed ingezet, onder de naam 'Maatschappelijke Stages'.

Wij hebben in het kader van het project Werk in uitvoering met gemeenten convenanten afgesloten en afspraken gemaakt over uitvoering van taken binnen de lokale jeugdzorg. Verder zijn er activiteiten voor en door jongeren met een eenmalige subsidie ondersteund vanuit ons fonds 'Jeugd en samenleving'.

De Jongerenraad Drenthe heeft in 2005 haar tienjarig jubileum mogen vieren met als hoogtepunt een ontmoeting met HM de Koningin tijdens haar jubileumbezoek aan onze provincie.

Actiepunten 2006

- Wij zullen met Scouting Regio Drenthe afspraken maken over uit te voeren activiteiten voor en door jongeren.
- Wij willen het project Maatschappelijke Stages, dat passend vrijwilligerswerk voor middelbare scholieren biedt, continueren. Hiervoor zullen wij met STAMM CMO Drenthe uitvoeringsafspraken maken.
- Op incidentele basis willen we activiteiten op het terrein van jeugdwelzijn door organisaties als Humanitas en soortgelijke organisaties ondersteunen.
- Projecten voor en door jongeren om jongeren te activeren en mogelijkheden te bieden zich te ontwikkelen en ontplooiën, willen wij blijven ondersteunen via ons flexibel programmabudget.
- De Jongerenraad Drenthe is een plek voor jongeren om zich provinciaal niveau bezig te kunnen houden met kwesties die hen en hun leeftijdsgenoten aangaan. De provincie biedt deze jongeren veel mogelijkheden om in teamverband boeiende en interessante projecten op te zetten en uit te voeren. Wij zullen de activiteiten van de JRD ondersteunen en stimuleren. Met de successen in 2005 van de JRD in de hand willen wij onder jongeren en scholen de JRD meer bekendheid geven. De JRD zal in 2006 vooral moeten inzetten op de aanwas van nieuwe leden.

Thema Sportstimulering

Algemeen beleidsdoel 2005-2008

1. Wij willen jeugdigen stimuleren meer aan sport te gaan doen door middel van gerichte activiteiten.

Uit het Sociaal Rapport Drenthe 2003 blijkt dat de sportdeelname bij jeugdigen achterblijft. Een toenemend probleem onder de jeugd in de basisschoolleeftijd is overgewicht. Om jongeren aan het sporten te krijgen, c.q. te houden, is een vernieuwend en betaalbaar aanbod op maat nodig. Daarmee willen we bereiken dat meer jeugdigen van 4 tot 18 jaar de positieve kanten van het sporten gaan ervaren en daardoor actief aan sport gaan doen. Om dit doel te realiseren richten wij ons met ondersteuning van onze budgetorganisatie SportDrenthe op de volgende activiteiten.

Kwetsbare groepen als jeugdigen met een andere culturele achtergrond, meisjes en jeugdigen met een (licht) verstandelijke of lichamelijke beperking moeten meer gaan sporten. Drentse organisaties als Enova en I2D kunnen hierin een stimulerende rol spelen.

Belangrijke landelijke initiatieven als "WhoZneXt?" (jongeren prikkelen leeftijdgenoten om zich ook bij sportclubs aan te melden) vertalen we naar de Drentse situatie.

Terugblik 2004

Wij hebben veel aandacht besteed aan de ondersteuning van Drentse gemeenten bij de uitvoering van nieuwe projecten sportstimulering jeugd. Een en ander vond plaats in het kader van de breedtesportimpuls waarbij we de inzet en expertise van SportDrenthe hebben ingezet om onze doelen te realiseren.

In veel gemeenten draaide in 2004 een vernieuwend project als Kies voor Hart en Sport (basis-scholen) en WhoZneXt (tieners). Beide methodieken blijken zeer succesvol te zijn als het gaat om het interesseren van jeugd voor sportactiviteiten.

In Hoogeveen is een project Sport en kinderopvang gestart, waarin sportactiviteiten in de Buitenschoolse Opvang (BSO) worden aangeboden. Voor kinderen met een motorische achterstand tussen 4-12 jaar is in 2004 in vijf gemeenten het project ClubExtra gestart. Doel van het project is deze kinderen na uiterlijk 2 jaar naar de reguliere sportverenigingen te kunnen laten doorstromen. Sportverenigingen die activiteiten voor jeugdigen met een beperking (lichamelijk of geestelijk) willen opzetten, worden actief ondersteund. Voor deze groep is een actuele database beschikbaar met sportmogelijkheden.

Stand van zaken 2005

Drents BOS-model

Eind 2004 kondigde het Rijk een nieuwe subsidieregeling aan, de zogenaamde BOS-impuls. De regeling is voortgekomen uit een aantal succesvolle projecten waarin samengewerkt werd tussen Buurt-, Onderwijs- en Sportorganisaties (BOS). Het doel is achterstanden bij jeugd in brede zin te verminderen door middel van sportieve activiteiten binnen het kader van Buurt, Onderwijs en Sport. Wij willen hierin een ondersteunende en stimulerende rol spelen. Daartoe is samen met STAMM en SportDrenthe het Drents BOS-model ontwikkeld. Met behulp van dit model kunnen gemeenten in 2005 en 2006 een aanvraag doen.

In het model is een lijst met potentiële arrangementen (samenhangende projecten) opgenomen die gemeenten kunnen uitvoeren. Hierbij kan de expertise van provinciale instellingen ingezet worden voor opzet en uitvoering. Kernuitgangspunt van het model is dat het georganiseerde sportaanbod (sportverenigingen) standaard een rol krijgt bij de uitvoering van de arrangementen. Deze hoek uit de driehoek is het minst geprofessionaliseerd, daarom wordt ook waar nodig ingezet op professionalisering van de sportverenigingen.

Gemeenten kunnen, als zij voldoen aan de eisen van het model, rekenen op een inzet vanuit de provincie ter grootte van de helft van de benodigde cofinanciering. Deze inzet wordt geleverd via inzet van expertise vanuit provinciale instellingen.

Overgewicht

Het probleem van kinderen met overgewicht staat volop in de belangstelling. Het Drentse Onderzoeksbureau CWZ brengt momenteel de beschikbare gegevens voor Drenthe bijeen, op basis waarvan besloten kan worden waar en hoe inzet het meest noodzakelijk en effectief is. De verschillende sportstimuleringsprojecten worden in nieuwe gemeenten opgestart.

Jeugdzorg

Tussen jeugdzorg en jeugdwelzijn (SportDrenthe) wordt samenwerking en afstemming gezocht door deelname van SportDrenthe aan het SPJD (samenwerkingsverband gericht op preventie, zoals eerder in dit uitvoeringsprogramma al is aangegeven). Op deze manier wordt een waardevolle relatie gelegd tussen de sportclubs en onder meer jeugdzorg als het gaat om een vroegtijdige onderkenning en adequate aanpak van signalen.

Actiepunten 2006

- Wij streven ernaar dat alle Drentse gemeenten een aanvraag doen in het kader van de BOS-impuls. Voldoet deze aan de eisen van het Drents BOS-model, dan ondersteunen wij de gemeenten met 25% van de cofinanciering voor maximaal 1 project per gemeente.
- Wij bevorderen de uitvoering van sportstimuleringsprojecten in de gehele provincie. De projecten worden zoveel mogelijk uitgezet in de Drentse gemeenten. Waar mogelijk worden deze in samenhang met de arrangementen in het kader van de BOS-impuls ingezet.

Wij zetten in op de start van twee projecten voor kinderen met overgewicht. Op basis van de gegevens van het onderzoeksbureau CWZ worden twee projecten voor kinderen met overgewicht gestart.

B.2. OPGROEIEN MET KUNST EN CULTUUR

Kinderen hebben het recht om deel te nemen aan culturele en creatieve activiteiten. Kunst en cultuur bindt mensen, geeft mogelijkheden tot expressie, daagt uit tot vernieuwing en het verleggen van grenzen. Kortom: cultuur draagt bij aan de ontplooiing van kinderen en geeft meer mogelijkheden actief aan de samenleving deel te nemen. Wij vinden het daarom belangrijk dat Drentse kinderen met cultuur in aanraking komen.

Wij werken dit in 2006 uit in de thema's:

Cultuureducatie in het onderwijs: cultuurmenu's en cultuurtrajecten

Culturele mobiliteit (10-15 jaar)

Oktobermaand Kindermaand (4-12 jaar)

Kunstbende Drenthe (13-18 jaar)

Cultuuraanbod voor jeugdigen/jongeren (12+)

Thema Cultuureducatie in het onderwijs: cultuurmenu's en cultuurtrajecten

ALGEMEEN BELEIDSDOEL 2005-2008

Het is belangrijk dat leerlingen (6 tot en met 15 jaar) in Drenthe in aanraking komen met het aanbod dat er is op het gebied van cultuureducatie.

Het moet om een vraaggericht aanbod gaan dat op effectieve en efficiënte wijze tot stand is gekomen. Wij streven naar optimale besteding van rijks gelden in het onderwijs ten behoeve van cultuureducatie.

Terugblik 2004

Voor de jaren 2004-2007 doet Drenthe mee aan het project Versterking Cultuureducatie in het primair onderwijs (VCPO), zoals opgezet door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, in samenwerking met de VNG en het IPO. Het VCPO-project is erop gericht dat de scholen voor primair onderwijs in een 3-jarige inspanning leren een educatieve onderwijsvisie te ontwikkelen op cultuur in brede zin (van kunst tot en met cultureel erfgoed) en op grond van een daarvoor ontwikkelde onderwijsvisie zelf de vraag naar cultuureducatieve projecten / lesmateriaal te stellen. Vanaf het schooljaar 2007 – 2008 is het VCPO-budget voor de scholen niet meer geormerkt voor cultuureducatie.

Scholen die een eigen visie hebben ontwikkeld en de vraag zelf hebben geformuleerd konden hiervoor vanaf het schooljaar 2004-2005 al een extra bijdrage van het ministerie aanvragen van 10,90 euro per leerling. In Drenthe heeft het merendeel van de scholen dat al gedaan en ook ontvangen.

De provincie en de gemeente Emmen (in het kader van het grote stedenbeleid) krijgen gedurende de projectperiode VCPO een extra bijdrage van het rijk om hun regierol in te vullen: het organiseren van een goede bemiddelings- en netwerkstructuur om de vraag van de scholen en het aanbod van culturele instellingen bij elkaar te brengen.

Stand van zaken 2005

Extra geld

In onze cultuurnota De kunst van het combineren (2005-2008) is voorzien dat de huidige subsidieverlening aan K&C (op het niveau van 2004) voor de ondersteuning (coördinatie en samenstelling) van kunstmenu's en cultuurtrajecten wordt voortgezet. Voor de ontwikkeling van cultuurmenu's door K&C, waarin ook erfgoededucatie zijn plaats heeft ingenomen -al dan niet op regionale schaal aangeboden- is extra geld voor cultuureducatie beschikbaar.

Onderzoek

In 2005 hebben wij samen met de gemeente Emmen onderzoeksbureau Cukier uit Groningen opdracht gegeven onderzoek te doen onder de scholen in alle twaalf gemeenten. Het onderzoek richt zich op de stand van zaken in de vraag van scholen naar cultuureducatie en de ervaringen met het aanbod. Bij de onderzoeksopdracht hoort verder het ontwikkelen van een plan van aanpak voor een goed functionerende bemiddelings- en netwerkstructuur voor het cultuureducatief aanbod van instellingen aan scholen in Drenthe. Voor de quick scan en het plan van aanpak hebben wij € 38.000,- beschikbaar gesteld.

In het kader van deze onderzoeksopdracht is op 23 november 2005 een werkconferentie gepland. Deze is bestemd voor scholen, gemeenten en instellingen. Tijdens de conferentie vindt onder meer een presentatie plaats van de uitkomsten van de quick scan over de stand van zaken bij het primair onderwijs. De deelnemers buigen zich verder over de vraag wat de beste netwerkstructuur voor Drenthe zou kunnen zijn.

Het onderzoeksadvies wordt volgens planning op 1 december 2005 bij GS ingediend, waarna in januari 2006 de uitvoering van dat advies ter hand wordt genomen. De scholen kunnen dan per 1 maart 2006 de beschikking hebben over een goede culturele bemiddelings- en netwerkstructuur.

Actiepunten 2006

- Wij zullen K&C in staat stellen met behulp van de provinciale subsidieverlening de bemiddeling van cultuurmenu's en cultuurtrajecten, in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek, voort te zetten. Dit geldt ook voor het (verder) ontwikkelen van een (al dan niet digitale) databank voor cultuureducatie. Hiervoor is in 2006 € 105.700,- beschikbaar (voor 2007 en 2008 jaarlijks een bedrag van € 143.700,-).
- Op basis van het vorige actiepunt en van de uitkomsten van het onderzoek door Cukier zullen wij eind 2005, begin 2006 met K&C nieuwe afspraken maken over:
 - de wijze waarop K&C met ingang van schooljaar 2006-2007 zijn cultuurmenu's en cultuurtrajecten aanbiedt aan de scholen en over
 - een nieuwe werkwijze van K&C, waarin ervan wordt uitgegaan dat scholen in het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs ondersteuning kunnen krijgen bij het ontwikkelen van een eigen visie en vraag naar lessen en activiteiten op het gebied van de cultuureducatie.

Thema Cultuuraanbod voor oktobermaand kindermaand

Beleidsdoel

Het ontwikkelen en aanbieden van culturele activiteiten in de maand oktober voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Terugblik 2004

Op initiatief van de provincie is in 2002 voor het eerst een Oktobermaand Kindermaand-evenement georganiseerd: diverse culturele instellingen zetten in de maand oktober op zondagmiddag de deur open voor jonge bezoekers, tot 12 jaar, om hun culturele kennis te verbreden en verdiepen.

Dit evenement heeft zich succesvol ontwikkeld, dankzij de medewerking van steeds meer organisaties, instellingen, musea en bedrijven die speciaal voor deze doelgroep op zondag de deur open doen en speciale activiteiten ontwikkelen, het liefst in samenwerking met elkaar. De basisscholen zijn ook betrokken bij Oktobermaand-kindermaand:

- het wordt door wethouders geopend op een plaatselijke school
- het programma van Oktobermaand Kindermaand wordt op de scholen verspreid
- het provinciale subsidie is bestemd voor promotie en coördinatie van de activiteit

Stand van zaken 2005

In de cultuurnota die in het voorjaar van 2005 is vastgesteld is voortzetting van de provinciale subsidiëring van dit bijzondere buitenschoolse evenement voor de schooljeugd voorzien voor de jaren 2005-2008.

Het evenement strekt zich in 2005 uit over 5 zondagen en een zaterdag (als de koningin op bezoek komt!).

Het aantal deelnemende instellingen, organisaties, musea en bedrijven neemt nog steeds toe: in 2002 waren het er 30, in 2005 zelfs 62.

Actiepunt

Wij subsidiëren Oktobermaand Kindermaand met € 30.000,- per jaar uit het budget van het Actieplan Cultuurbereik. Dit bedrag is bedoeld voor promotie en coördinatie van Oktobermaand Kindermaand.

Thema Kunstbende Drenthe

Beleidsdoel actieve participatie van jongeren van 13 tot 18 jaar aan cultuur

Terugblik 2004

Al meer dan 10 jaar vinden in Drenthe voorrondes voor het nationale project Kunstbende plaats. De voorronde in Drenthe wordt georganiseerd door de Stichting Prisma in Assen, in samenwerking met lokale welzijns- en culturele instellingen.

Al sinds vele jaren dragen wij financieel bij aan dit project. De belangstelling voor deelname onder de Drentse jeugd is onveranderd groot.

Stand van zaken 2005

In het voorjaar van 2005 is de cultuurnota "De kunst van het combineren" voor de periode 2005-2008 vastgesteld. Voor wat betreft de amateurkunst hebben wij daarin als een van de beleidsdoelen gesteld: talentontwikkeling bij de Drentse amateurkunstenaars. Kunstbende geeft hieraan uitvoering. De publieke belangstelling daarvoor kan nog verder worden ontwikkeld.

De provinciale voorronde voor de nationale finale Kunstbende heeft ook in 2005 plaatsgevonden. Hiervoor hebben wij € 8.000,- beschikbaar gesteld. Verlenging van deze subsidie hangt onder meer af van de mogelijkheid voor de huidige organisatoren om de promotie en het publieksbereik van dit evenement te vergroten

Actiepunt

Bij de beoordeling van een nieuwe subsidie-aanvraag van Kunstbende Drenthe zullen we de uitkomsten van het voorgenomen onderzoek naar de mogelijkheden voor talentontwikkeling in Drenthe betrekken, dat gefinancierd wordt uit het actieplan cultuurbereik.

Thema Cultuuraanbod voor jongeren

Beleidsdoel 2005-2008

Het bevorderen van een cultureel aanbod dat aansluit bij de belevingswereld van jongeren tussen 12 en 18 jaar

Terugblik 2004

In Drenthe vond de afgelopen jaren op 5 mei het jaarlijkse Bevrijdingsfestival plaats. Dit is gericht op een breed publiek. In 2004 was het specifiek gericht op jongeren. Het wordt georganiseerd door de stichting Drentse 5 mei viering.

In 2004 en 2005 heeft K&C een Jongerentheaterfestival (12-18 jaar) georganiseerd in samenwerking met Kunstbende (stichting Prisma). Hiermee werd aan deelnemende jongeren een podium geboden waarop zij hun theaterkunsten kunnen vertonen.

"Het zit geramd" is een voorstellingscircuit van jong Drents talent (12 – 18 jaar), georganiseerd door de stichting Prisma, dat als samenwerkingsproject van Kunstbende, Drents Centrum voor Amateurtoneel en K&C tot stand is gekomen. Sinds 2004 is jaarlijks een tournee voor de beste deelnemers uit het Jongerentheaterfestival, Kunstbende, aangevuld met Drentse popbandjes en dansgroepen gemaakt.

Speakers met kopp'n is een K&C project met een popprijs voor nieuwe talentvolle Drentse popbands, die een professioneel podium krijgen aangeboden.

Titt'n Vet, gericht op jongeren van 12 tot 20 jaar is ook een K&C product. Doel hiervan is het bevorderen van Hip Hop cultuur onder jongeren door middel van workshops en optredens.

Stand van zaken 2005

Wij hebben voor Bevrijdingsfestival in 2005 een bedrag van € 12.500,- beschikbaar gesteld.

Wij hebben ook voor 2005 ingestemd met initiatieven van K&C zoals hiervoor genoemd.

In de cultuurnota De Kunst van het combineren streven wij naar vergroting van het cultuurbereik via ondersteuning van die projecten en initiatieven op regionaal en plaatselijk niveau die specifiek zijn ingegeven door de vraag van diverse groepen. Daarbij willen we vooral jongeren, die als regel niet of nauwelijks met cultuur in aanraking komen, een passend aanbod kunnen bieden.

Vanuit die beleidswens vindt in 2005 in Drenthe voor het eerst een jongerenfestival plaats, een van de concrete actiepunten uit het bestuursprogramma 2003 – 2007. Op 8 oktober, de dag van het koninklijk bezoek aan Drenthe, wordt voor het eerst Jonkgóód georganiseerd in het centrum van Assen. Dit multidisciplinaire festijn richt zich op muziek, maar ook op breakdance, streetdance, film, vj's en dj's, beeldende kunst, theater, workshops en andere activiteiten met artiesten en jongeren.

Actiepunten 2006

- Wij willen het bestaande cultuuraanbod voor jongeren verder vergroten en op elkaar afstemmen. Ook willen wij het publieksbereik van activiteiten voor jongeren vergroten. Activiteiten voor jeugdigen zijn al heel lang een specifiek aandachtsgebied voor ons. Bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven en het voortzetten van bestaande zal daar steeds uitdrukkelijk aandacht aan worden besteed.
- De subsidie voor het Bevrijdingsfestival in 2006 zal worden voortgezet met € 12.500,--. Hieraan verbinden we de voorwaarde dat het festival uitgroeit tot een gebeurtenis die door bezoekers uit heel Drenthe wordt bezocht;
- Er is in principe financiële ruimte voor de organisatie van een tweede Jonkgóód festival in 2006. Bij de beoordeling van de aanvraag voor een financiële bijdrage zullen we rekening houden met de ervaringen die in 2005 met dit festival zijn opgedaan.

Thema Culturele mobiliteit (10-15 jaar)

Beleidsdoel

Leerlingen van basis- en voortgezet onderwijs in alle Drentse gemeenten vervoer aanbieden om hen kennis laten maken met tentoonstellingen, collecties en voorstellingen

- K&C heeft voor het schooljaar 2005-2006 aan alle basisscholen in Drenthe een aanbod culturele mobiliteit gedaan, gericht op een bezoek aan het Drents Museum, het Gevangenis-museum Veenhuizen, het Hunebedcentrum en het Drents Archief.
- K&C biedt aan scholen bovendien in het kader van Kunstmenu's een bezoek aan theaters in Drenthe.
- Genoemde instellingen en theaters zorgen zelf voor het aanbod aan de leerlingen van de basisscholen; wat betreft het bezoek aan de theaters past de voorstelling in een Kunstmenu.

Terugblik 2004

Het project Culturele Mobiliteit is typisch voor een dunbevolkte plattelandsprovincie als Drenthe waarin de afstanden tussen school en culturele voorzieningen groter zijn dan loop- of fietsafstand.

In het schooljaar 2004-2005 bezochten:

- 112 scholen het Drents Museum met in totaal 3.125 leerlingen
- 13 scholen het Herinneringscentrum Westerbork met in totaal 2.089 leerlingen
- 101 scholen een theater met in totaal 3.624 leerlingen

Stand van zaken 2005

Het project Culturele Mobiliteit blijft in het schooljaar 2005-2006 deel uitmaken van het cultuur-educatieve aanbod van K&C.

Voor de uitvoering van Culturele Mobiliteit in 2005 heeft K&C 387 dagdelen en € 106.812,-- gereserveerd. Van dit bedrag wordt € 100.000,-- door de provincie gesubsidieerd en € 6.192,-- vanuit andere bronnen (gemeenten en scholen).

Actiepunt 2006

- Met ingang van 2006 zullen wij op grond van de eerdergenoemde quick scan en het plan van aanpak (advies) van bureau Cukier, nieuwe afspraken maken over de uitvoering van het cultuureducatieve beleid, inclusief Culturele Mobiliteit, met ingang van het schooljaar 2006-2007.
- Voor voortzetting van het uitgebreide project Culturele Mobiliteit van K&C, is in 2006 een bedrag van € 125.000,-- beschikbaar.

B.3. JONGEREN EN EUROPA

Beleidsdoel 2005-2008

Wij willen ons jeugdbeleid Europaproof maken. Daarbij willen wij initiatieven voor en door jongeren in Europees verband stimuleren.

Met enthousiasme is het initiatief van de provincie van haar programma 'Jongeren en Europa' ontvangen. Europa biedt veel kansen. De recente uitbreiding van de EU met tien lidstaten betekent dat er voor jongeren nóg meer mogelijkheden zijn gekomen om te wonen, werken, studeren of vrijwilligerswerk in Europa te doen. Het betekent ook dat Europa veel belangrijker wordt. In onze contourennota Mensen in het Middelpunt hebben wij aangegeven dat wij willen aansluiten bij het Programma Jeugd van de EU. Wij willen de aandacht voor de Europese programma's op het terrein van jeugd vergroten en stimuleren. Met een groter en belangrijk wordende EU moeten wij geen kansen aan ons voorbij laten gaan. Voor jongeren kan Europa vooral een plek zijn waar iedereen van elkaar kan leren.

Projecten en initiatieven van jongeren zelf op het terrein van groepsuitwisseling en vrijwilligerswerk zijn bij uitstek activiteiten waarbij jongeren veel vaardigheden kunnen ontwikkelen en wordt de participatie en een actief burgerschap bevorderd. Wij willen deze activiteiten stimuleren en ondersteunen.

Terugblik 2004/Stand van zaken 2005

Groepsuitwisseling

In het najaar van 2005 heeft in de provincie Drenthe als pilot een eerste groepsuitwisseling plaatsgevonden. Ruim 60 jongeren uit vooral de minder bevoordeelde bevolkingsgroepen uit de landen Tsjechië, Duitsland en Polen en jongeren vanuit 3 Drentse gemeenten hebben gedurende 9 dagen elkaar leren kennen op het gebied van cultuur, onderwijs, werk en sport. Onder projectleiderschap van STAMM CMO Drenthe en met een Europese subsidie van het Programma Jeugd is deze internationale groepsuitwisseling tot gekomen.

Jongerenparticipatie

STAMM CMO Drenthe heeft in samenwerking met het Nationaal Agentschap van het Programma Jeugd (NIZW) een cursus aan alle jongerenwerkers in Drenthe aangeboden. De cursus heeft inzicht gegeven hoe jongerenparticipatie met groepsuitwisselingen tot stand gebracht kan worden. Daarnaast was de cursus gericht op het vergroten van kennis over de mogelijkheden die het Programma Jeugd biedt.

Toolbox

Binnen de Hanze Passage Interreg Regio is een project ontwikkeld om met 14 deelnemende regio's en provinciale overheden, uit Frankrijk tot Polen, kennis en ervaring op het terrein van jongerenparticipatie met elkaar te delen. Aan de hand van 'best practises' zal een toolbox ontwikkeld worden zodat gunstige voorwaarden gecreëerd kunnen worden om als provincies jongeren beter te bereiken en jongeren gestimuleerd worden mee te denken en te doen aan initiatieven en besluiten van de overheid. Jongeren zullen in dit project een belangrijke rol spelen.

Actiepunten 2006

- Wij nemen deel aan een tweejarig project "Jongerenparticipatie" binnen de Hanze Passage. De Jongerenraad Drenthe zal nauw worden betrokken bij de uitvoering van dit project.
- Wij willen ons ervoor inzetten om samen met relevante, preferente organisaties een projectplan te ontwikkelen om het Europees jongeren vrijwilligerswerk en groepsuitwisselingen in onze provincie beter te structureren en mogelijkheden van het Programma Jeugd beter te benutten. De ervaringen van de pilot groepsuitwisseling van 2005 zullen hierbij gebruikt worden.
- Wij willen de Jongerenraad Drenthe inzetten om Jongeren en Europa onder de aandacht te brengen van scholen, jongeren en gemeenten.

DEEL C FINANCIËN EN CIJFERS**C.1. Financiën**

Begroting uitvoeringsprogramma opgroeien 2006.

In 2005 is de nieuwe wet op de jeugdzorg van kracht geworden. Dat betekent dat in 2006 voor het tweede achtereenvolgende jaar gewerkt wordt met 2 doeluitkeringen; één voor het zorgaanbod en één voor het bureau jeugdzorg in Drenthe.

Het volume van de middelen die het rijk beschikbaar stelt is afgeleid van de laatste doeluitkeringen in 2005. Deze beide doeluitkering zijn doorgerekend naar het niveau van 2006. De geraamde kosten voor 2006 vallen hoger uit dan de middelen die het rijk thans in 1^e instantie heeft toegezegd. Het totale geraamde voorlopige tekort bedraagt op grond van de thans beschikbare gegevens:

€ 921.266

Het tekort is als volgt ontstaan.

1. Zoals wij in 2005 al schreven verwachten wij enkele financiële knelpunten, met name voor het onderdeel bureau jeugdzorg. Mede als gevolg van een aantal landelijke incidenten in de jeugdzorg, is er bij de jeugdbescherming en de jeugdreclassering sprake van een grote groei van het aantal zaken. Omdat de financiering vanuit het rijk voor deze onderdelen is gebaseerd op het jaar T-1 moet de provincie een voorfinanciering doen. Om die reden is in juli van 2005 een beroep gedaan op de zogenaamde hardheidsclausule. Daarbij is een claim bij het Rijk neergelegd om de doeluitkering voor het bureau jeugdzorg op het niveau te brengen van de stijgende kosten. Deze claim bedraagt € 469.167,--
2. Daarnaast is in de bij de provincie ingediende begroting van jeugdzorg rekening gehouden met een stijging van de personeelslasten voor 2006 met 2,5%.

Dekking van het tekort

Gezien de landelijke ontwikkelingen gaan wij er van uit dat de definitieve toewijzing van rijksmiddelen voldoende toereikend zullen zijn om de begroting 2006 te dekken.

Ten aanzien van punt 1: Bij de presentatie van de miljoenennota heeft de rijksoverheid extra middelen toegezegd voor:

Jeugdbescherming

- gefaseerd een bedrag van € 12,8 miljoen voor het zgn. Deltaplan, gezinsvoogdij
- oplopend een structureel bedrag van € 13,0 miljoen voor OTS'n
- gefaseerd een structureel bedrag van € 8,6 miljoen voor de autonome groei

Zorgaanbod

- een structureel bedrag van € 32 miljoen voor uitbreiding van het zorgaanbod.

De verdeelsleutel voor de onderscheiden onderdelen is nog niet bekend. Op basis van de cijfers uit het landelijk beleidskader ontvangt Drenthe bijna 3% van de landelijke middelen. Uitgaande van dit percentage is dit voldoende het begrote te kort te dekken en om de autonome groei te financieren.

Ten aanzien van punt 2: De indexering van het rijk inzake de stijging van personeelslasten moet nog worden bepaald. Zoals gebruikelijk kennen we de instelling op het gebied van de jeugdzorg slechts die middelen toe die we vanuit het rijk krijgen toebedeeld. We kunnen dus op voorhand zeggen dat op dit punt geen tekort ontstaat.

Claim binnen het zorgaanbod

We nemen in deze begroting ook een claim op bij de rijksoverheid inzake het zorgaanbod om de wachtlijsten op te lossen. Bij het Medisch Kleuter Dagcentrum bestaat gedurende een aantal jaren een wachtlijst van 20 plaatsen. Om deze wachtlijst structureel op te lossen zijn dus 20 extra behandel plaatsen dagopvang nodig. Volgens de normprijzen van Deloitte en Touche is derhalve een bedrag van € 815.840 nodig op jaarbasis. De wachtlijsten binnen Hulp aan huis en de pleegzorg lossen we vooralsnog op door verschuivingen binnen het huidige volume. We sluiten niet uit dat ook hiervoor met ingang van 2007 aanvullende middelen in onze doeluitkering nodig zijn.

Begroting Uitvoeringsprogramma 2006

Bureau Jeugdzorg Drenthe

Begrote prestatiesubsidie 2006

Omschrijving	Normprijs	Aantal	Bedrag 2006
OTS < 1 jaar	6018	88	529.584
OTS overig	5017	188	943.196
voorlopige voogdij	5068	0	0
Voogdij	3672	82	301.104
Jeugdreclassering	3776	158	596.608
Centrale overhead	258	516	133.128
Fin.taken KR pleegzorg			0
Samenloop	673	14	9.422
ITB harde kern	1204	18	21.672
ITB Criem	1613	12	19.356
STP	1613	0	0
Totaal Justitie-taken			2.554.070
incl. prognose OVA 2005 en 2006 =			2.625.993
Indicatiebesluit (= indicatieorgaan)			477.341
Aanmelding en indicatietraject			631.606
AMK			719.350
Casemanagement			3.073.663
Servicebureau			326.750
Aansluiting			37.393
Kindertelefoon			32.500
Totaal VWS-taken			5.298.603

Totaal Taken Bureau Jeugdzorg		7.924.596
clientvertrouwenspersoon bureau jeugdzorg	(zie RPCP)	0
experimenten		0
steunfuncties		0
Totaal overige posten		0
Totaal subsidie bureau jeugdzorg		7.924.596

Stichting Jeugdzorg Drenthe		Begrote prestatiesubsidie 2006	
Omschrijving zorgprogramma's (onderdelen).	Aantallen	Kostprijs	Bedrag
Crisiscentrum en Perspectiefgroep			
Crisiscentrum	18	69.443	1.249.974
Perspectiefgroep	8	74.138	593.104
			1.843.078
Hulp aan Huis			
Intensieve Orthopedagogische Gezinsbegeleiding	*1	11.192	1.063.240
Families First	*1	7.965	477.900
Intensieve Ambulante Begeleiding	20	16.157	323.140
			1.864.280
Avontuurlijk Leren			
Avontuurlijk leren	*2	5.178	569.580
			569.580
Pleegzorg			
Pleegzorg Justitieel en Vrijwillig	207	11.347	2.348.829

Therapeutische Pleegzorg	20	11.347	226.940 2.575.769
Regionaal Jeugdzorg Centrum	27	57.331	1.547.937
Leefgroep	16	58.405	934.480
Fasehuis	38	34.824	1.323.312
(I)TCK en Tienermoeders	9	42.523	382.707
Orthopedagogisch Projectgezin			4.188.436
Daghulp Oudere Jeugd	72	27.196	1.958.112 1.958.112
Daghulp Oudere Jeugd			
Au Boulot	8	32.541	260.328 260.328
Au Boulot			
Dagbehandeling Jonge Kind	64	40.792	2.610.688
Medisch Kinderdagverblijf	36	29.778	1.072.008 3.682.696
Boddaert			
*1= gestarte gezinsbehandelingen			16.942.279
*2= gerealiseerde programma's			
rest = capaciteit op jaarbasis			
Provinciale Clientenorganisatie			0
Clientvertrouwenspersoon zorgaanbieder	20.000		
Experimenten			
Vroegsignalering		130.000	
PMTO		80.000	
Omgangshuis		50.000	260.000
Totaal Zorgaanbod, te verlenen prestatiesubsidie voor Jeugdzorg Drenthe			<u>17.202.279</u>

	Begrote (prestatie) - subsidie 2006	
Overige (prestatie)-subsidies voor 2006		
Provinciale clientenorganisatie, RPCP.		
Tyo	5.000	
Clientvertrouwenspersoon, bureau jeugdzorg	20.000	
Clientvertrouwenspersoon, zorgaanbod	20.000	
Klachtenondersteuning	75.000	120.000
Stichting Minderjarigen Noord-Nederland	3.900	3.900
Overige instellingen/Diversen		
William Schrikkerstichting	37.000	37.000
Pleegzorg		
Nederlandse Vereniging van Pleeggezinnen	15.500	15.500
Experimenten		
Diversiteitsproject	60.000	60.000
Totaal benodigd voor het boekjaar 2006		25.363.275
Doorrekening doeluitkering 2005		
Doeluitkering zorgaanbod	15.841.229	
Doeluitkering bureau jeugdzorg	7.564.344	
sub	23.405.573	
sub	367.000	
Extra middelen 2006	23.772.573	
OVA 2005	1%	1.008
OVA 2006	2,5%	1.02
Totaal beschikbaar voor boekjaar 2006		24.442.009
	Begroot tekort	-921.266

PM

Claim oplossen structurele wachttijsten:

Bij het Rijk wordt een claim neergelegd, te dekken uit het structurele bedrag van 32 miljoen die in in de Rijksbegroting beschikbaar wordt gesteld voor het zorgaanbod, voor 20 plaatsen MKD/Assen

815.840

C.2. Cijfers

Overzicht Jeugdzorg Drenthe

CAPACITEIT / PRODUCTIE Jeugdzorg Drenthe

Naam	capaciteit 2006	capaciteit 2005
Daghulp voor kinderen van 1,5-6 jaar	64	64
MKD de Schuthorst Hoozeveen	40	40
MKD de Vlinder Emmen	24	24
Daghulp voor jeugdigen van 6-12 jaar	36	36
Boddaert centrum Peelo	9	9
Boddaert centrum Bargeres	9	9
Boddaert centrum Krakeel	9	9
Boddaert centrum Emmermeer	9	9
Daghulp oudere jeugd 12-22 jaar	72	72
Daghulp Noord/Midden	24	24
Daghulp Zuid/West	24	24
Daghulp Zuid/Oost	24	24
Voorziening voor pleegzorg	227	227
Justitieel en vrijwillig	207	207
Therapeutische pleegzorg	20	20
24 uurszorg crisis- opvang en interventie	18	18

Avontuurlijk leren		8	8
Au Boulot	Buitenland programma	8	8
Avontuurlijk leren	AVL	Zie onder aan de pagina	Zie onder aan de pagina
Perspectiefgroep		8	8
RJC Noord/Midden		34	34
Leefgroep RJC Noord/Midden		9	9
Fasegroep RJC Noord/Midden		6	6
TCK RJC Noord/Midden		10	14
IAB RJC Noord/Midden		6	5
Projectgezin Noord/Midden		3	0
RJC Zuid/West		36	36
Leefgroep RJC Zuid/West		9	9
Fasegroep RJC Zuid/West		4	4
TCK RJC Zuid/West		14	18
IAB RJC Zuid/West		7	5
Projectgezin RJC Zuid/West		2	0
RJC Zuid/Oost		40	38
Leefgroep RJC Zuid/Oost		9	9
Fasegroep RJC Zuid/Oost		6	6
TCK RJC Zuid/Oost		14	16
IAB RJC Zuid/Oost		7	5
Projectgezin RJC Zuid/Oost		4	2

Naam	Productie afspraak 2008	Productie afspraak 2005
Hulp aan Huis	155	135
FF	60	48
IOG	95	87
AVL	110	110

Overzicht Bureau Jeugdzorg Drenthe

(Wordt bij de definitieve versie toegevoegd)

Bijlage 1

Schema cliëntstromen in de intersectorale jeugdzorg

